

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΕΤΟΣ ΙΘ΄.

ΤΕΥΧΟΣ 221-223

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ—ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1919

ΑΘΗΝΑΙ

Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22α

“ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ”
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ετησίᾳ δραχμαὶ 12.
 ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ δραχμαὶ 2.
 ΓΡΑΦΕΙΑ Ὀδὸς Χαριλάου Τρικούπη ἀριθ. 22α.

ΤΕΥΧΟΣ 221—223
 ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ—ΣΕΠΤΕΜ. 1919

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὰ Ἰταλικά ποιήματα τοῦ Σολωμοῦ (Συνέ-
 χεια) ὑπὸ Σ. Δε-Βιάζη
 Ἀντίλαλοι.
 Σημειώσεις ἐνὸς μηνός, ὑπὸ Δάφνιδος.
 Γεώργιος Σουρῆς, ὑπὸ Κ.
 Τὰ Ἀθηναϊκὰ θέατρα.
 Γράμματα καὶ Τέχναι
 Ζένη κίνησης.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Ἐν τῷ μουσ. ἰφ Βόλου εἰσηλθόν τελευταίως τὰ ἑξῆς προσκείμενα :

1) Δίθινον ἀγάλματιον Ἀθηνᾶς ἀκέφαλον (ῥῆθος 0,20). 2) Ἐννέα ἀγγεῖα προσερχόμενα ἐκ Σκοτούσης χαλκᾷ τοῦ Δ' π. Χ. αἰῶνος. 3) Μέγα πήλινον ἡμι-
 κυκλικὸν δοχεῖον, διηρημένον εἰς δύο μέρη καθέτως, ἐκ Σκοτούσης. 4) Ἀγάλματιον λευκοῦ μαρμάρου πα-
 ριστὸν λέοντα καθήμενον (ῥῆθος 0,06). 5) Ληκτύδιον ἀρβυλοειδὲς ὑάλινον πολύχρωμον. 6) Στήλη ἀναθη-
 ματικὴ εἰς τὸν Ἀσκληπιὸν ἐν θεσσαλικῇ διαλέκτῳ ἐκ Φερῶν. 7) Τεμάχιον Θεοδοσιακοῦ κιονοκράνου τοῦ Ε' μ. Χ. αἰῶνος ἐκ τοῦ παρὰ τὸν Ἄνω Βόλον ναοῦ Ἐπισημοπύργου. 8) Στήλη ἐπιτύμβιος ἐνεπίγραφος ἐγγωρίου λίθου Ρωμαίων χρόνων ἐκ Δεζωνίων. 9) Δύο κιονόγραμμα χριστιανικά ἐκ τοῦ Τουρκοῦ τεμέ-
 νου Βόλου τοῦ Ε' μ. Χ. αἰῶνος. 10) Ἀγγεῖα, νομί-
 σματα, κεφάλαι ἀγαλμάτων πήλινον καὶ χαλκᾷ σκεῦῃ ἐκ Σκοτούσης.

Ἐπίσης εἰς τὸ μουσεῖον Βόλου εἰσηλθόν καὶ ἱκανὰ νομίσματα ἀργυρᾷ μὲν 17, ὃν ἐν Φαρσάλου καὶ ἕτερον Φωκίδος, χαλκᾷ δὲ 35, ὃν ἐν μὲν σπάνιον φθιωτικὸν Θηβῶν, ἕτερον δὲ σπανιώτατον Ἐκκάρ-
 ρων, θεσσαλικῆς πόλεως, κειμένης ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Δο-
 μοζοῦ.

Μελετᾶται ἡ σύστασις ἐν Βόλῳ τμήματος τῆς Ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς Ἐταιρείας Ἀθηνῶν πρὸς ἐξερεῖν ἡσίων τῆς Θεσσαλίας ἀπὸ Βυζαντιανῆς, Χρι-
 στιανικῆς καὶ Ἱστορικῆς ἀπόψεως, ὑπὸ πρόεδρον μὲν κ. Γυμνασιάρχην Βόλου Ἰ. Κατσουρόν, γραμματεῖα δὲ τὸν κ. Ν. Ι. Γιαννόπουλον, ἐπιμελητὴν ἀρχαιοτήτων.

Ἐν Ἐλευσίνῃ, ἐπαναληφθεῖσάν τῶν ἀνασκαφῶν, ἀτεκαλύφθη ἡδὴ καὶ τὸ δυτικὸν τμήμα τῆς μεγάλης πρὸ τῶν Προπυλαίων τοῦ Ἐλευσινιακοῦ ἱεροῦ πλα-
 κοστρώτου αὐλῆς καὶ ἐνεφανίσθη ὁλόκληρος ἡ κρηπίς τῆς θριαμβευτικῆς ἀψίδος, ἡ ὁποία ἐχρησίμευσεν ὡς

εἴσοδος εἰς τὴν αὐλὴν ἐκ δυτῶν. Μεταξὺ τῶν σωζο-
 μένων ἀρχιτεκτονικῶν τμημάτων τῆς ἀψίδος ἀνευρέθη μέγα βῆθρον μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς Θ ε ἰ φ α υ σ τ ι ν α, ἡ ὁποία ἦτο θυγάτηρ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀντωνίου τοῦ Εὐσεβοῦς. Ἐνεφανίσθη πρὸς τοῦτους καὶ ἐν νέον μικρὸν κτίσμα ἐξ ὀπτῶν λίθων.

Ἐν Μυκῆναις ἀναρτήθησαν πέντε θαλαμοειδῆς τάφοι, ἐξ ὧν ἐξήχθησαν πλείστα ἀξία λόγου κτερί-
 σματα, ὅσον ἀγγεῖα μυκηναϊκὰ παντοειδῆ καὶ ποικίλα τὸ σχῆμα, εἰδῶλια, ψηφίδες, σφονδύλια καὶ λίθοι ἐγ-
 γεγλυμένοι, ἐπὶ ἐνὸς τῶν ὁποίων ἐπάρχει θαυμασία παράστασις Μυκηναίων γυναικῶν ὄρχουμένων περὶ ὑπερμεγέθους προϊστορικῆς θεᾶς πτερωτῆς.

Ἐνεργουμένων ἀνασκαφῶν παρὰ τὸν Μύτικον τῆς Ἀχαρνανίας, εὐρέθη μέγας τάφος, παρόμοιος εἰς τὸ σκεδῖον πρὸς τὸ περιώνυμον Μανσωλεῖον τῆς Ἀλι-
 ζαρνασοῦ, τὸ λεγόμενον Μνημεῖον τῶν Νηρηίδων τῆς Λυκίας καὶ ἄλλα Μικρασιατικὰ ἱερεῖα. Ὁ τάφος εἶνε ὁλόκληρον οἰκοδόμημα ἐκ μαρμάρου τῆς Πεντέ-
 λης, τετράγωνον, μὲ πλευρὰν 9,50 μ. Ἡ ἀκροαία δια-
 τηρηθεῖσα βῆσις ἀποτελεῖται ἐκ τεσσάρων βαθμίδων. Τὰς γωνίας τῆς δευτέρας βαθμίδος κλείουν καὶ στο-
 λίζουσιν μὲ πολλὴν ἐπιτυχίαν πτερωτοὶ λέοντες, οἱ λε-
 γόμενοι γρύπες. Ὑπεράνω ὑψώμετο πυργοειδὲς κατα-
 σκευάσμα, ὡς μέγα βῆθρον κοίτης ναύκου, Ἰωνικοῦ ρυθμοῦ. Ἐνα πολὺ ἐνδιαφέρον κόσμημα, ἀκροτήριον ὡς ἔλεγον οἱ παλαιοὶ, μετεκομίσθη εἰς Ἀθήνας, ὅπου θὰ καταλάβῃ θέσιν ἐξαιρετικὴν εἰς τὴν σχετικὴν συλλογὴν τοῦ Μουσείου. Θωμαστικὴ εἶνε ἡ ἐργασία τῶν φύλλων τῆς ἀκάνθης καὶ τῶν ὑπεράνω διατηρή-
 των πλεγμάτων (à jour).

Δὲν ἐβεβαιώθη εἰς τιμὴν τίνος ἐπιφανοῦς Ἀχαρνα-
 νος τοῦ 2ου ἢ 1ου π. Χ. αἰῶνος ἐκτίσθη τὸ μνημεῖον.

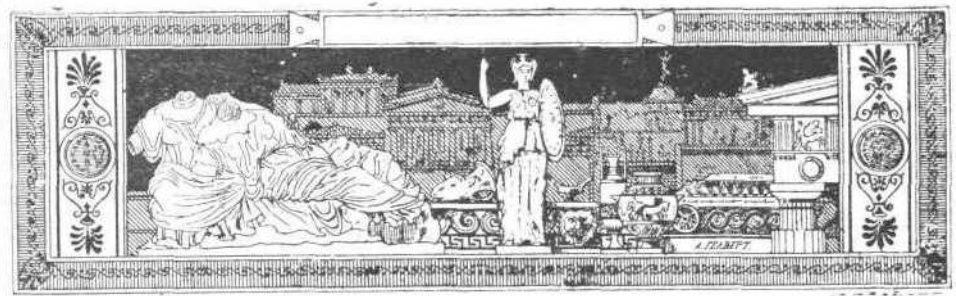
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἰδρυθεῖσα τῷ 1841
 Μετοχικὸν κεφάλαιον δρ. 20.000.000
 Ἀποθεματικὸν . . . » 13.000.000

Ἐκδοσις τραπεζικῶν γραμματίων.—Προε-
 ξοφλήσεις. — Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ χορηματογρά-
 φων καὶ ἐμπορευμάτων. — Δάνεια ἰνυπόθηκα.
 — Δάνεια πρὸς νομικὰ πρόσωπα καὶ γεωργοὺς.
 — Ἀγορὰ καὶ πώλησις συναλλάγματος. Πιστω-
 τικαὶ ἐπιστολαί. — Καταθέσεις ἐν ὄψει καὶ εἰς
 ἀνοικτὸν λησμόν.— Καταθέσεις ἐντοκοί. Ταμι-
 ευτήριον.— Ταμῆιον τίτλων πρὸς φύλαξιν.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Διακηρύττει ὅτι
 Τὴν 3ην ἐλευσομένου μηνός 8βρίου ἡμέραν
 Σάββατον καὶ ὥραν 11—12 π. μ. ἐνεργηθῆσε-
 ται ἐν τῷ Δημαρχεῖῳ μειοδοτικὴ δημοπρασία
 διὰ τὴν προμήθειαν 60.000 ὀκάδων καισοξύ-
 λων χρησιμοποιοηθησομένων εἰς τὴν λειτουργίαν
 τῶν ἐν Κηφισίᾳ ἀντλητικῶν ἐγκαταστάσεων
 τοῦ Δήμου, ἐν τῇ συγγραφῇ τῶν ὑποχρεώσεων,
 τῆς ὁποίας δύνανται νὰ λάβωσι γινώσκον οἱ βου-
 λόμενοι, ἀναγράφονται ἐν λεπτομερείᾳ αἱ ὑπο-
 χρεώσεις τῆς ἐν λόγῳ ἐργολαβίας.
 Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1919
 Ὁ Δήμαρχος ΣΠ. ΠΑΤΣΗΣ

ΤΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ

Στὸ θάνατο τοῦ Στυλιανοῦ Μαρκοῦ. 1)
 Χθὲς ἔδειξες, ὦ Τύχη, σὲ ἐμὲ καὶ στὸν κόσμον
 τὸν νέο καὶ εἶπες μὲ τῇ λαλίᾳ σου: Ρίξε τὸ
 βέμμα στὸ σεμνὸ νέο καὶ πὲς, ἂν μπορῇ νὰ
 γίνῃ καλλίτερος κάτω ἀπὸ τὰ ἄστρα.

Ἴδες στὴ σκεπτικὴ ὄψιν, ποῦ γλυκὰ χαμογε-
 λᾷ τὸ ἄνθος τῆς πρώτης νεότητος, ζήτησε
 σὺ βάθην τῆς ψυχῆς του καὶ ἂν μπορῆς ν' αὐ-
 ρῆς καλλίτερον.

Ἴδες χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ γύρω του νὰ θη-
 σαυρίσῃς ἀγάπην μεγάλην, καὶ σὲ αὐτὸ νὰ κλίνῃ
 καὶ νὰ θροῇ ἢ δάφνῃ σὲ θεϊκὴν αἴθρα.

Σὲ τόση ἐλπίδα γιὰ σένα, ὦ ἄχαρη Τύχη, ἔνα
 μονάχο καλὸ βλέπω, καὶ πολὺ ἔλεινός, μακριὰ
 ἔξωσα καὶ δὲν εἶδα τὸ λείψανό του.

Στὴν κορῖα Στέλλια Μακρῆ, κόρησσα Σολωμοῦ,
 γιὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ της. 2)

Ἦτανε ἀκίνητος ὁ ἀδελφός σου, ὁλόλευκος τὸ
 πρόσωπο μὲ τὴν ὕστερη γλωμάδα. Σὺ κλαίοντας
 τῷ φιλοῦσες τὸ στήθος, ποῦ προτίητρα γιὰ σὲ
 ἔκαιε ἀπ' ἀγάπην.

Ὡς τόσο, ἦσυχος τὴν ὄψιν ἐπήγαυε στές ἀγ-
 κάλες τοῦ Πλάστου, καὶ τὴν εὐλογημένη ψυχὴ
 τὴν ἀκολουθοῦσαν ἢ ἀρετῆς, ποῦ σὺν ἔξωσε
 στὴν καρδίᾳ εἶχε.

Ἐτρεξαν ἀμέσως ἀπὸ τὰ αἰώνια λημέρια νὰ

1) Ὁ Στυλιανὸς Μαρκοῦς ἦτο ἀδελφὸς τοῦ ποιη-
 τοῦ Γερασίου Μαρκοῦ. Κατεγίνετο καὶ αὐτὸς εἰς
 τὴν ποίησιν καὶ εἶχε γράψῃ εἰς τὴν δημοτικὴν ποίησιν
 τὸ ὅτιον ἤρθε εἰς τὸν Σολωμόν.

Ἀπέθανε τῇ 29 Ἀπριλίου τοῦ 1852, μετὰ τὸ Πά-
 σχα καὶ ὁ Σολωμὸς εὐρίσκειτο εἰς τὴν ἐξοχὴν, διότι
 εἶχε τὴν συνήθειαν ὁσάκις ἡ πόλις Κερκύρας θορυ-
 βώδως ἐόρταζε, νὰ καταφεύγῃ εἰς φιλήσυχα μακρυνὰ
 μέρη.

2) Ὁ Διονύσιος Μακρῆς ἦτο ἀδελφὸς τῆς Στυλι-
 ανῆς Μακρῆ, συζύγου τοῦ Ροβέρτου ἀδελφοῦ τοῦ ποιη-
 τοῦ, ἀπὸ ἄλλην ὁμοῦ μητέρα, δηλὰ δὴ ἀπὸ τὴν νόμι-
 μὸν σύζυγον τοῦ πατρὸς του.

τὸν ἀνταμώσουν τὰ παιδάκια σου, μὲ παιδικὴ
 ἀναγαλλίασι.

Αὐτὸς τὰ ἐδέχεται μὲ ἀνοιχτὰς ἀγκάλες, ἀλλὰ
 βλέποντας στὴ ρόδινη θωριά των τὴ θωριά
 σου, ἐσυγκινήθηκα καὶ ἐδιάρκυσε.

Στὸ θάνατο τοῦ Πίου Ζ'.
 (μὲ ὑποχρεωτικὰς ρίμες)

Ἐχόνετο μιὰ λάμψη καὶ ἀτελείωτη μελωδία
 στὸ μέρος τοῦ οὐρανοῦ, ποῦ ἀνέβαινε. Ἀλλὰ
 ἀπὸ ἐκεῖ ποῦ ἐφρευγε, ἀκούετο ἀρμονία ἀπὸ λυ-
 πητερῆς φωνῆς.

Ἐδῶκα μιὰ εὐσπλαγγνικὴ ματιὰ ἐδῶ κάτω,
 γιὰ τὸ θρόνο, ποῦ ἄδειασε. Σὺν πήγαυε στὸν
 οὐρανὸ ἀναγαλλιάζε, ποῦ ἔβλεπε νὰ τὸν ἀκο-
 λουθοῦνε χορὸς ἀπὸ κάθε λογῆς ἁγίης ἀρετῆς.

Ἐ λ α, νὰ σὲ ἀσπασθοῦμε» ἔλεγαν τρεῖς
 ἦχοι ἐνωμένοι εἰς ἕνα, καί, χίλιες φωνῆς ξανά-
 λεγαν: Ἐ λ α!

Ἐλαβε τὸν ἀσπασμόν καὶ ἔλαμψε σὺν αὐγε-
 ρινῷ ἀστέρῳ. Κανένας μιτροφορεμένος δὲν ἐλιμ-
 πύριζε μὲ ὀραιότερο φῶς.

Ἡ Ζάνθος.

Ἐχαμογέλασε ἡ φύσις καί, νά, ἡ Ζάνθος
 ἐπρόβαλε ἀπ' τὴν ὀμορφὴν ἀγκαλιὰ τῶν κυμά-
 των. Νά, τὰ αἰθέρια πνεύματα στεφανωμένα
 ἀπὸ μυρτιῆς ἔφρυγαν ἀπ' τὰ λημέρια τῆς Ἀ-
 φροδίτης.

Κάθε μέρος τῆς ἀπὸ ὀμορφιὰ στολίζεται. Μὲ
 τὸ ὄρατο χαμόγελο δὲν ὑψώθησαν τὰ βουνὰ
 χλωμά καὶ δύσβατα. Καὶ ἡ ἀμμονδιά καὶ τ' ἀ-
 πότομα γκρεμνὰ εἶναι στολισμένα μὲ πρανιῖδα.

Ἐκάθησαν σὲ λαγκαδιές, ἐσῆκωσαν τὸ κε-
 φάλι τὰ βουνὰ καὶ σὲ στρώματα ἀπὸ τριαντά-
 φυλλα καὶ ἀμάραντα μουρμουρίζοντας τρέχουν
 τὰ νερά.

Ὁ Σκοπὸς ἐσηκώθηκα τελευταίως καὶ θεώ-

ρῶντες ἀπὸ ψηλὰ τὸν μυριόμορφο κάμπο, εἶδε τί μπορεῖ καὶ δύναται νὰ κίμη ἡ φύσις.

58

Ἡ ἀρνίτης.

(μὲ ὑποχωρητικὴς εἴμεσι)

Μέσ' στὸ γλυκοχάραγμα, στὸ μυστικὸ περιβόλι ἀνοίγει ἕνα τριαντάφυλλο, κρυμμένο μέσα στὰ φύλλα ποῦ εἶναι σὰν παρθενικῆς ντροπῆς πέπλος.

»»»

Ἀνάμεσα ἀπ' αὐτὰ λυγρὰ προβαίνει καὶ κινάριμα τοῦ οὐρανοῦ δροσὰ δροσίζει, καὶ μό-

λις τολμάει νὰ φιλήσῃ τὰ φύλλα ὁ ἀγνότερος ἔρωσ τοῦ Ζεφύρου.

»»»

Ἐκεῖνος ποῦ μὲ αὐτὸ στολίζει τὴν ἀθήνα κόμη, θὰ φανῆ μὲ τὴν ὀρθὴ πανασμένη ἀπὸ τὴν παρθενί, τοῦ τόσον ἀγαπᾷ ὁ πρῶτος ἔρωτας.

»»»

Ἀπ' αὐτὸ τὸ τριαντάφυλλο ἔλεξαν στεφάνοι οἱ ἄγγελοι ὅταν ἔφθασεν ἡ Παναγία στὸν Παράδεισο καὶ ὅλο: ὁ οὐρανὸς ἀναγαλλῆσε ὑστερὰ ἀπ' τὸ Θεό.

Μετάφρασις ΣΠ ΔΚ-ΒΙΑΖΗ

Α Ν Τ Ι Λ Α Λ Ο Ι

Η ΜΕΤΩΠΗ ΤΟΥ ΓΑΡΘΕΝΩΝΟΣ

Νέον τμήμα τῆς μετώπης τοῦ Παρθενῶνος πρόκειται νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ἐν τῷ Βρετανικῷ μουσεῖο ἑλᾶρχον. Ἐδοξήθη ὑπὸ τοῦ κ. Μπότερλ. Παριστάνει τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν θώρακα ἐνὸς ἱππέος καὶ τὴν κεφαλὴν ἐνὸς ἵππου εὐρισκομένου ὀπισθὲν τοῦ. Ἡ κεφαλὴ τοῦ ἵππου εἶνε πολὺ καλὰ διατηρημένη. Τὸ ὑπόλοιπον ἔχει φθαρῆ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ βρετανικοῦ κλίματος. Τὸ τμήμα αὐτὸ τῷ 1771 εἰς Ἄγγλος ἀρχαιοπόλις τὸ ἀνεῖρε μεταξὺ ἄλλων τεμαχίων ἀναγλύφων. Ἐκτοῦ περιήχεται εἰς διαφόρους χεῖρας ὡς ἀγνώστου ἐποχῆς ἀρχαιότης, ἐλὶ δεκατηρίδας δὲ ἦτο θαμμένον εἰς ἕνα κῆπον χωρίον τῆς κομητείας τοῦ Ἑσσεξ.

*

ΝΕΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν Κογκρέσσον ἐπεβλήθη σχέδιον μεταρρυθμίσεως τοῦ ἡμερολογίου, ὀνομασθὲν: «Ἡμερολόγιον τῆς «Ἐλευθερίας» καὶ τὸ ὅποιον ἔχη τὸ χεῖρισμα τῆς ἀπλότητος.

Τὸ ἔτος θὰ διαιρεθῆται εἰς 13 μῆνας ἢ 28 ἡμερῶν ἕκαστος, ἦτοι ἐκ 4 ἑβδομάδων. Ἐκαστος μὴν θὰ ἀρχίζῃ ἀπὸ τῆς Δευτέρας. Θὰ εἶνε οὕτω ἐκ 364 ἡμερῶν ἕκαστος. Ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ ἔτους δὲν θὰ ἀνήκῃ εἰς οὐδένα μῆνα, θὰ μένῃ εἰς ἀπομόνωσιν, θὰ εἶνε ἡ τεταλαιωμένη ἐξήκοστή πεμπτὴ ἡμέρα ἢ ἀπαραίτητος πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἡλιακοῦ ἔτους. Κατὰ τὰ δόγματα ἔτη θὰ προστίθεται μία ἡμερᾶς ἡμέρα μεταξὺ τῆς τελευταίας τοῦ Φεβρουαρίου καὶ τῆς πρώτης τοῦ Μαρτίου.

Κατὰ τὸ «Ἡμερολόγιον τῆς Ἐλευθερίας» αἱ ἡμέραι τῆς εορτῆς καὶ αἱ ἐπέτειοι συμπάτουν. Οὕτω ὁ γεννηθεὶς τὴν Τρίτην, θὰ εορταζέται τὰ γενέθλια πάντοτε τὴν Τρίτην. Ἡ Μεγάλῃ Περσικῇ θὰ συμπάτῃ τακτικῶς τῆς οἰκ. Μαρτίου καὶ τὸ Πάσχα τὴν 7ην κ.λ.π.

Πλεονεκτήματα: Πλὴν τῆς ἀπλοτητος, θὰ

περιορίζονται αἱ ἐτήσια δαπάναι διὰ τὴν ἐκδοσιν νέων ἡμερολογίων, χιλιάδων τόνων χροῦτον, χιλιάδων ὥρων ἐργασία διὰ τοὺς τυπογράφους καὶ βαρέλια μελιάνης.

*

Η ΝΕΑ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

Ἡ «Jazz band», τὸ νέον εἶδος ὀρχήστρας κατέκτησε τὸ Παρίσι. Ἀποτελεῖται ἀπὸ μύρους ἀπὸ ἕνα «μπάντζ» (εἶδος μανδολίνου, τὸ κριτότερον μέρος τοῦ ὁποίου εἶνε ἕνα ταμπούρο) ἀπὸ ἕνα πύφφρο, ἀπὸ ἀρκετὰς κατασφάλας χάλκινες, ἀπὸ ντέφια, καστιανιέτες, κουδούνια ζῶων, ἀπὸ σφυρίστρας αὐτοκινήτων καὶ ἀπὸ σειρήνας ἀεροπλοίων.

Ἡ ὀρχήστρα αὐτὴ προκαλεῖ ἕνα ἁρμονικὸν θόρυβον, λέγουσι οἱ ἀκούσαντες, σπανίως καλλιτεχνικῆς ἀπολύσεως! Ὅταν τὰ παιζόμενα κομμάτια φθάνουν εἰς τὸ φῶρτε, οἱ μουσικοὶ ἀξίνουσι τὴν κακοφωνίαν, θρυμματίζοντες με... σφαιράς περιστροφῆς στήλας πλατέων τοῦ καφέ.

Τὸ «Ματέν», περιγράφον μίαν τοιαύτην συναυλίαν, ἀποκαλύπτει, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ νέου πράγματος. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Διευθυντηρίου ἔκαμε θραύσιν ἢ λεγομένη «νιουορική συναυλία» (Concert miaulique). Οἱ διασῶται τοῦ θορύβου ἔκλειαν τότε μέσα εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον καμμιὰ εἰκοσαριά γάτες, τῶν ὁποίων ἐπρόβαλλαν μόνον τὰ κεφάλια. Εἰς κάθε πληκτρον ἦτο προσηρμοσμένον ἔλασμα, τὸ ὁποῖον ἐκνετοῦσε τὴν οὐρανὸν ἐνὸς ἀπὸ τοῦ γάτους. Τὰ οὐρλοῦσιματα τῶν βατανιζομένων αἰλουροειδῶν ἀπετέλουν τὴν συναυλίαν.

*

Ο «ΓΛΑΥΚΟΣ».

Εἰς τὸ ἐν Μιλάνῳ θέατρον «Λυρικόν» ἐπαχθὴ τρίπρακτος τραγωδία Ἑλληνικῆς ἐποπείσεως, ὁ «Γλαῦκος», ἔργον τοῦ Προσαλέου Λουίτζι Μορσέλλι. Ὁ μῦθος τοῦ Γλαυκοῦ ἔσχε διαφόρους μορφάς. Ἡ ἀπλουστερὰ εἶνε αὕτη: Ὁ Γλαῦκος, ἀλιεὺς τῆς Βοιωτίας, ὁ ὁποῖο

εἶχεν εἰς τὰς φλέβας τοῦ τὸν ἰχῶρα τῶν θεῶν, βλέπων ὅτι οἱ ἰχθεῖς τοὺς ὁποίους ἀνέσχεσε διὰ τῶν δικτύων του, τοποθετούμενοι ἐπὶ τινῶν χόρτων, προσελάμβανον μεγίστην ζωηρότητα καὶ ἐπὶ τῶν εἰς τὸ ὕδωρ, ἔφαιγεν ἐκ περιουσίας ἐκ τῶν χόρτων ἐκεῖνων. Ὑπὸ τὸ κράτος μυστηρώδους μέθης ἐτήθησε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν θάλασσαν καὶ καὶ κινεσθὴ θιλιόσιος θεὸς μὲ μεγάλην λευκὴν γενειάδα καὶ ὀφθαλμοῦς κινετούς, εὐκνήτους ὡς τὰ κήρυτα. Πρῶσθη κινετόπιν τῆς νύμφης Σκύλλης ἢ ὁποῖα δὲν τοῦ ἔδωσε προσοχὴν, ἀλλὰ διὰ ν' ἀποφύγῃ τὰς ἐνοχλήσεις του κατέφυγεν εἰς Σκελίαν. Ὁ Γλαῦκος ἐξήτησε τὴν συνδρομὴν τῆς Κίρκης, ἢ ὁποῖα συμπαθήσασα τὸν Γλαῦκον, μετέβαλλε τὴν σκληρὰν νύμφην εἰς κῆτος. Ἄλλ' ὁ μῦθος μετεβλήθη καὶ ἐπλουτίσθη. Κατὰ τινὰ ἐκδοχὴν, ὁ Γλαῦκος ἔλαβε μέρος εἰς τὴν Ἀργοναυτικὴν ἐξστρατείαν καὶ μάλιστα ἦτο πύλοτος τῆς «Ἀργούσης».

Ἡ παράστασις τοῦ «Γλαυκοῦ» ἀπειτέλεσε θεατρικὸν γεγονός καὶ αἱ ἡμερησίδες ἐδημοσίευσαν μακρὰς κριτικὰς περὶ τῆς ἀρχαιοπρεποῦς αὐτῆς τραγωδίας.

*

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΚΛΕΙΔΟΚΥΜΒΑΛΙΣΤΟΥ

Εἰς ἐκ τῶν μεγαλειτέρων κλειδοκυμβαλιστῶν τοῦ κόσμου εἶνε καὶ ὁ Ἄγγλος Μάρκ Ἄμβουρζ. Πρὸ τινος εἰς Μπρούκτον εἰς μίαν συναυλίαν του καθ' ἣν ὦραν ἔξετέλει, ἐν μέσῳ θερηκενυτικῆς συγῆς, ἐν βάλ. τοῦ Σοπέν, ἠκούσθη κρότος ἰσχυρός. Τὸ κινετό εἶχεν ὑποστειβλήθην. Τὸ ἀκροατήριον ἀνεστατώθη. Ὁ κλειδοκυμβαλιστὴς κατέληρθη ἀπὸ ἀπελιτίας.

Αἶφνης, ἀπὸ τὸ βάθος τῆς αἰθούσης ὑψώθη μία φωνή. Εἰς κύριος ἀμέμπτου περιβολῆς προσφέρθη νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν βλάβην. Ἦτο εἰς παλαιὸς ἐργοστασιαρχὴς κλειδοκυμβάλων. Ἐτέθη πάραντα ἐπὶ τὸ ἔργον. Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ὁ Μάρκ Ἄμβουρζ ἐπανελάμβανε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ βάλς, ἐν μέσῳ ζωηρῶν χειροκροτημάτων.

*

ΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΟΥΛΙΣΜΟΣ

Ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Ἀμερικανοῦ προέδρου «Ὁ ἀνθρωπισμὸς», ἀποσπῶμεν τὴν ἐξῆς ἀλήθειαν:

»Ἡ ἀτομικότης χάνεται ἀπὸ τῆς στιγμῆς ποῦ ὁ ἄνθρωπος ὑποτάσσεται εἰς τὴν μόδον ἢ εἰς τὴν γοητείαν τῆς ἐρημέρον φήμης —δημιουργήματα μᾶς πλαστῆς κοινωνίας: ἀπὸ τὴν ὁποῖαν λείπει ἐντελὼς ἢ εἰλικρινεία. Κανένας ἄνθρωπος δὲν εἶνε εἰλικρινής, ὅταν δοκιμαζῇ διαρκῶς νὰ μορφώσῃ τὴ ζωὴν του σύμφωνα μὲ τὴν ζωὴν τῶν ἄλλων».

*

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Στίχοι ἀπὸ νέον ποίημα τοῦ κ. Παλαμά, φέρον τὸν τίτλον: «Λουλούδια, Καρποί, Γυναῖκες, τὸ τραγοῦδι μου».

Τοῦ Μᾶη τὰ κερσομαζήματα γορτάσια

καὶ σὸ χαμό σας προσφερέτ' ἀποστολικῆρα μὲ ὄρατ' ἀργεμένη ἀπ' τοὺς ἀρχαίους διαβίστερ' ἀποκαποθήρητη — ποῦ πᾶσι;

Ἄ τὸ ποίημα τοῦ κ. Μπελέ, περιγράφοντος λουτρόν:

Κούμα σε' ἀ εἰς ἐμὲ κα χαλὰ φεῶν' ἢ φ α ρ ὀ ἰ ἄ = [του φτέρνα γιατ' ἦραε ἡ ὦρα τοῦ λουτροῦ καὶ τρέχει νὰ ραντίσῃ μ' ἀραβικὰ μωροδικὰ τὴ σ υ μ α κ ἰ ἄ τὴ στέρνα.

Παρακαλεῖται ὁ ποιητὴς νὰ συνοδεύσῃ καὶ μὲ σχόλια τοὺς στίχους του, διὰ νὰ μὴ χάνωνται τόσον ὑψηλὰ ποιήματα. . .

ΓΕΛΩΤΕΣ

Ἀπὸ χρονογράφου τοῦ Μ. εἰς τὸν «Ἐλ. Τύπον»: «Τὰ μέγιστα τοῦ κυρίου γίνονται ὡς τ σ ἰ ν τ ἰ φ α.»

— Ἀπὸ περιγραφῆς τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τῆς Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας, εἰς τὴν «Ἐνωσιν»:

«Ἡ Ἀκρόπολις ἔχει ὄραν ἀ πα υ δ ἰ σ μ ο ἰ ἢ θάλασσα γεμάτη χολὴ ἀταίει νὰ ἔλθῃ πρὸς συνάντησίν μας, ὁ Ὑμητός φωτιὰ, οἱ λόφοι χουσοπράσινοι σ κ α ρ α β ἄ ἰ ο ἰ σ τ ἰς πυχὲς ἔ α ν θ ο ὀ β ε λ ο ὕ δ ο υ.»

— Ἀπὸ μίαν ἄλλην περιγραφῆς τῶν νύκτων Ἀθηναίων τοῦ Φορτουῆιο εἰς τὸ «Ἐμ πρὸς»:

«Τὸ ρουμτὶ φαθαί τῆς συμπτρέτας μιλανόνει, τὰ πρόσωπα κόβονται εἰς τεμάχια ὡς μ π α λ κ α β ἄ δ ε ς».

Ἀπὸ ἐπιστολῆς τοῦ γλωσσοδιδασκαλοῦ Φιλίππου πρὸς τὸν Πρωθυπουργόν:

«Ἀντιπροσώπευσε τὴν ἐποχὴ τῆς φυλῆς σ τ ἄ μ ε λ λ ο ὕ μ ε ν α τῶν αἰώνων. . .».

Ὁ περιήρμος Σ τ α μ. τοῦ «Νεολόγου» ὡς γνωστὸν, γράφει τὰ κομψότερα καὶ χλιωρότερα χρονογραφήματα. Ἴδου ἀποσπάσματα θανμοῖσια:

«Τὰ κερσομαζήματα ἦρχισαν νὰ χύνουν ἀσυγκρίτητα. . . δάκρυα». Διὰ τὸν χρονογράφον βέβια. Ὁ ἴδιος εἰς ἄλλο χλιωρὸν χρονογραφήμα του: «Ἡ ζάχαρις κλείεται ἀπὸ σήμερον εἰς χ α ρ ἔ μ ἰ ο ν».

Ὁ ἴδιος ὡς καλλιτεχνικὸς τόρσ κριτικὸς μὲ νέαν μέσικαν, ὡς «Περσικὸς»:

«Ἐτρωγες μουσταλευριὰν καὶ ἠγγίλλετο ὡς νὰ ἔβλεπες θαλασσογραφίαν τοῦ κ. Ν. Καλογεροπούλου».

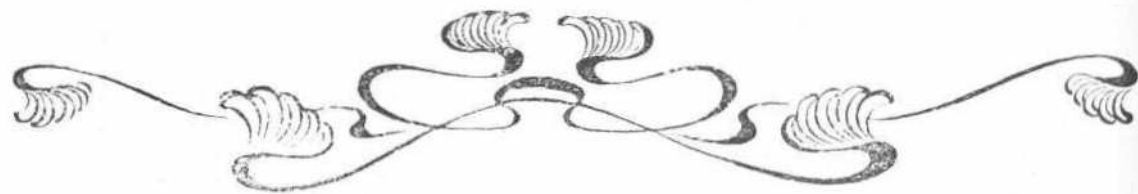
Καὶ παρακάτω ὡς χαριέστατος κοινωνιολόγος: «Ἡ σύγχρονος Ἀεθὶς εἶνε γάτα πάσχουσα ἀπὸ κινιγγῆν (!)»

Περιγραφή σεληνόφωτος ἀπὸ τὸν ἴδιον: «Ὁ ἔρωσ ἀγαπᾷ τὸ φεγγάρι, ὅπως ἡ γάτα τὰ ψάρια».

Καὶ ἐξακαλουθεὶ ἰχθυολογῶν. «Κυττιζο τὴν θάλασσαν γεμάτην ἀσῆμ. Τὰ ψάρια ἔχουν τρελλαθῆ καὶ πεθοῦν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν».

Εἰς ἄλλο χρονογραφήμα τοῦ ἴδιου: «Κυφοὶ ἔστησαν ὄρθιοι ὡς μακαρόνια».

Ἄλτιεις.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΜΗΝΟΣ

Πρόσοποι 'Εθνομάρτυρες. — Οί δάτολοι, τὸ Φιοῦ-
με καὶ ἡ μονή. — Μία ἐπιστολή πρὸ δὲν ἐ-
σαύη. — Γαλλὸς Ἀρχάγγελος. — Ἐπιτροπῆ,
ὑποεπιτροπῆ, παρεπιτροπῆ. — 100 βιβλία, 100
οἰκίδες, 100 συγγραφεῖς. — Διαφημιστικὰ διη-
γήματα. — Ἐθνικὸν θέατρον ἐν σχεδίῳ. — Τὰ
ἄνωμα περιδικὰ. — Ἀστυνομία καὶ φιλο-
λογία.

ἸΣ τὴν ἄλυσσον τῶν ὁ-
μοιότητων ἄς διέπραξαν ἐν
Μικρῇ Ἀσίᾳ οἱ Τούρκοι καὶ
ἐν τῇ Ανατολικῇ Μακεδονίᾳ
οἱ σύμμαχοί των Βούλγαροι,
εἰς τὸ μαρτυρολόγιον τῶν
εὐγενῶν Ἑλληνικῶν θυμῶ-
των, περιφανῆ σελίδα ἠρω-
ϊσμοῦ ἔγραψαν διὰ τοῦ ὀ-
νόματός των οἱ πρόσκοποι

Ἀϊδινίου. Οἱ ἐκεῖ Τούρκοι συνέλαβον 40 μι-
κροὺς προσόπους ἐπειδὴ εἶχον προσφέρει ὑπη-
ρεσίας εἰς τὰ Ἑλλ. ἀρχὰς καὶ ἐξήτησαν παρ'
ἐνὸς ἐξ αὐτῶν νὰ ὑβρίσῃ τὴν Ἑλλάδα. Τὸ γεν-
ναῖον Ἑλληνόπουλο εἰς ἀλάντησιν ἐμόρφασεν
εἰρωτικῶς καὶ ἐφρονεῦθη ἀμέσως. Οἱ ἄλλοι πρό-
σκοποι ὄχι μόνον ἠρνήθησαν καὶ αὐτοὶ νὰ ὑ-
βρίσουν τὴν πατρίδα των, ἀλλ' ἤρχισαν νὰ ψί-
λουν ἐν χορῷ τὸν Ἐθνικὸν Ὕμνον. Ὅλοι ἐ-
σφάγησαν ἐπὶ τόπου. Τοιοῦτος ἠρωϊσμός, τοι-
αύτη περιφρόνησις πρὸς τὸν θάνατον, τοιοῦτον
θάρος ἐκ μέρους μειρακίων ἀπέναντι αἰμοβό-
ρων θηρίων, τοιαύτη ἀτακάρησις χάριν
τῆς Πατρίδος δὲν εἶναι ἐφάμιλλος τῶν μαρτύ-
ρων τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων, τῶν
Ἱερολοχιτῶν, τοῦ χοροῦ τοῦ Ζυλόγγου, τοῦ
δαυλοῦ τοῦ Καψάλη, τῆς μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου.

Εἰς τοὺς τεσσαράκοντα προσκόπους τοῦ Αἴ-
δινίου, τὸς ἐφήβους ἔθνομάρτυρας, προσήκει
λευκὴ νὰ στηθῇ ἀναμνηστικὴ στήλη ὄχι μόνον
εἰς τὸν τόπον τοῦ μαρτυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀθή-
ναις. Ἄς ἀναλάβουν τὴν πρωτοβουλίαν οἱ συ-
νάδελφοί των πρόσκοποι τῶν Ἀθηνῶν.

Ὅ,τι δὲν κατώρθωσαν τὸ Ἀνώτατον Συμ-
βούλιον τῶν Πέντε καὶ τὸ Συμβούλιον τῶν Δέ-
κα—δὲν πρόκειται περὶ δακτύλων, ἂν καὶ δρᾶ
ἢ διπλωματία—τὰ ἐπέτυχεν ἀντιστάσεως μὴ
οὐσῆς ἑνὸς ποιητῆς, ἀεροπόρος καὶ ταγματάρ-
χος. Ὁ Γαβριὴλ Δ' Ἀννούτσιο. Κατέλαβε τὸ
Φιοῦμε καὶ κρατεῖ ἐν συγκινήσει μίαν Ἐνθρῶ-
πην καὶ ἐν ἀνησυχίᾳ μίαν Ἀμερικῆν. Συμβού-
λια, διαβούλια, ἐπιτροπῆ, συναντήσεις ἐκ μέρους
τῶν Ἰσχυρῶν ἐπὶ μῆνας. Αὐτὸς μὲ ἓνα μονό-

λον, ἓνα τόμον τῆς «Νηὸς», ἓνα μοιερὸν καὶ τὴν
ἐφεδρικήν σπύδην του ἔλυσεν εἰς μίαν ἡμέραν
τὸν Γόρδιον δεσμόν. Τὸ Φιοῦμε ἔχει δυστυχῶς
ἀποκλεισθῆ. Διαφορετικῶς, θὰ τοῦ ἔγραφα:

«Ἐνδοξε Ἰπλότα!
Εἰς Ἑλλήν διανοούμενος σοῦ σφίγγει τὸ γαν-
τωμένο χέρι. Ἡ Θεοῦ ἀνευροπολεῖ ἓνα Ἀ'
Ἀννούτσιο. Ἡμεῖς ἔχομεν ἓνα. Ματισοῦσαν
ἀχρησιμοποίητον. Εἰς τὴν ποίησιν ὁ συμβολι-
σμός εἶνε σχολή. Εἰς τὴν πολιτικὴν, τί νὰ εἶνε;
Σὺ ὅστις συνέλαβες τόσας ὑποθέσεις μυθιστο-
ρημάτων, εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Φιοῦμε διατά-
χθη ἢ σύλληψίς σου. Ἀλλὰ κινεῖς δὲν τολμᾷ,
τὸ μυθιστόρημά σου γίνεται ἱστορία. Ὁ Γα-
βριὴλ, κατώρθωσες νὰ γίνῃ ὁ Ἀρχάγγελος
τοῦ Ἰταλικοῦ ἰδεαλισμοῦ... Χαῖρε!»

Αἱ περίφημοι πολυμελεῖς ἐπιτροπῆ, ὑποε-
πιτροπῆ καὶ παρεπιτροπῆ τῆς Ἐκατονταετη-
ρίδος κοιμοῦνται νήδυμον. Ἐν τούτοις διευ-
πώθη ἀπὸ κάποιον ἐπίτροπον ἢ φαινήν ἰδέα νὰ
κρημνισθῶν τὰ Παλαιὰ Ἀνάκτορα καὶ νὰ ἀ-
νεγερθῇ εἰς τὴν θέσιν των ἐκκλησία. Ἡ πρό-
τασις δὲν εἶνε ἀπλῶς ἄσκοπος, ἀλλὰ καὶ ἀπρο-
πῆς. Εἰς τὰ Ἀνάκτορα αὐτὰ ἐστεγάσθη ἡ Βα-
σιλεία ἐν Ἑλλάδι, συνεκέντρωσαν ὅλην τὴν
πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν τῆς πρωτεύου-
σης, εἶνε κτίριον ἱστορικόν. Ναὸς δύναται νὰ
ἀνεγερθῇ καὶ εἰς ἄλλο μέρος. Τὰ Παλαιὰ Ἀ-
νάκτορα δύναται νὰ χρησιμοποιηθῶν ὡς
Μουσεῖον ἱστορικόν, ἐθνολογικόν καὶ καλλιτε-
χνικόν.

Ἐγνώσθη πρὸς τούτους, ὅτι παρηγγέλθησαν
εἰς ἑκατὸν (!) συγγραφεῖς ἑκατὸν ἑκατοντασέ-
λιδα βιβλία σχετικὰ μὲ τὸ ἑκατονταετὲς διά-
στημα 1821—1921. Καὶ ὅμως ὄχι ὀλίγοι γνω-
στοὶ συγγραφεῖς δὲν ἔχουν εἰδήσιν. Ποῖοι νὰ
εἶνε οἱ 100 συγγραφεῖς τῆς ἐπιτροπῆς; Φίλοι
καὶ ὁμόφρονες μόνον;

Ἀλλὰ καὶ κατ' ἄλλον τρόπον ὑπεστηρίχθη-
σαν οἱ λόγοι τῆς κλίμας.

Ἡ διαφήμισις τῶν ἐντόκων γραμματίων—ἡ
πρώτη ἐν Ἑλλάδι συστηματικὴ Ἀμερικανίζουσα
ρεκλάμα—μετὰ τὴν καλλιτεχνίαν, ἐπεξέτεινε
τὴν δρασίν της καὶ εἰς τὴν φιλολογίαν. Ἐ-
κρίθη καὶ τὸ διήγημα ὡς πρόσφορον μέσον νὰ
ἐξυπηρετήσῃ τὸν σκοπὸν τῆς διαδόσεως τῶν
γραμματίων καὶ ἀνετέθη εἰς γνωστοὺς καὶ ἀ-
γνωστοὺς λογίους ἢ σύνταξις διαφημιστικῶν
διηγημάτων καὶ χρονογραφημάτων ἐπ' ἀμοιβῇ

ἀρζοῦντως ἱκανοποιητικῇ.

Μεγαλοπολεμὴ σχέδια διατυποῦνται ἀπὸ τινος
διὰ τὴν... ἀναγέννησιν τῶν γραμμάτων καὶ τε-
χνῶν. Μετὰ τὰ ἀναγνωστικὰ βιβλία, ἰδρύει τὸ
Ἐπιτροπῆ τῆς Παιδείας Ἀκαδημίαν. Πρὶν ἢ
ὅμως διορισθῶν οἱ Ἀθάνατοι, ἐτοιμαῖται
καὶ Ἐθνικὸν θέατρον. Συνεστήθη ἐπιτροπὴ
πρὸς μελέτην ἀπὸ τοὺς κ.κ. Κ. Χατζόπουλον,
Ι. Λαμβέρη καὶ τὸν ἠθοποιὸν κ. Ν. Παπαγε-
ωργίου. Οἱ δύο πρώτοι κατήντησαν ὡς εἶδος
μαϊνδανοῦ. Καὶ τοιοῦτοτρόπως δύο μεγάλα ὀ-
νειρα τῶν περασμένων γενεῶν, Ἀκαδημία
(ὄρα Ραγκαβῆν) καὶ Ἐθνικὸν θέατρον (ὄρα
Ἀντωνιάδην) ἐπανέρχονται εἰς τὴν ζωὴν. Ἐ-
ὕπενθυμίσωμεν ἐν τούτοις τὸ Γαλλικὸν ρητὸν
Pas trop de zèle καὶ διὰ νὰ ἐννοηθῶμεν καλλιτε-
ρον, τὸ ἀρχαῖον: Σπευδε βραδέως. Καλὴ ἢ Ἀ-
καδημία, ἀκόμη καλλίτερον τὸ Ἐθν. θέατρον,
ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν βλέπομεν εἶνε οἱ
κατάλληλοι ἄνθρωποι. Ἄν τοὺς ἀνακαλύψουν
οἱ ἀναλαβόντες τὴν ἰδρυσιν Ἐθνικοῦ θεάτρον,
θὰ εἶνε ἄξιοι ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης καὶ ἀ-
ποζημιώσεως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου διὰ
τοὺς κόπους των.

Ἐπιδημία ἐβδομαδιαίων περιδικῶν ἐνε-
σκηφεν εἰς Ἀθήνας καὶ οἱ ἀφελέστεροι ἠρώ-
των πῶς συνεβίβαστο ἢ πληθῶρα αὐτῆ με-
τὴν φοβερὰν ὑπερτίμησιν τῶν τυπογραφικῶν.
Τὰ περιδικὰ αὐτὰ ἦσαν, ἀπλούστατα, ἄσμενα
καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ μεγάλη διάδοσις των, ἀλλὰ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΗΣ

ΠΕΘΑΝΕΝ ἐν τῇ ἰ-
διοκλήτῳ ἐν Νέῳ Φα-
λήρῳ ἐπαύλει του, τῇ
δωρηθείσῃ ὑπὸ ὁμο-
γενῶν, ὁ σατυρικός
ποιητὴς Γεώργιος
Σοῦρης. Κατόπιν
γρίπης ἐξ ἧς ὑπέφε-
ρε κατὰ τὸν χειμῶνα,
εἶχε πάθει ἐκ πνευ-
μονικοῦ ἐμφυσήματος, καίτοι δὲ ἐφαίνετο ὑγιῆς
κατόπιν αἰφνιδίας προσβολῆς ἀπέθανε τῇ 26ῃ
Αὐγούστου.

Ὁ Γεώργιος Σοῦρης ἦτο ὁ δημοφιλέστερος
Ἑλλήν σατυρικός ποιητῆς. Ἦτο ἡ πραγματικὴ
ἐκπροσώπησις τοῦ Ρωμηοῦ, τὸν ὅποιον ἀπεικί-
νισε καὶ ἀκηθανάτισεν εἰς τοὺς 35 τόμους τῆς
ὁμωνύμου ἐφημερίδος του. Καὶ ἀποτελεῖ μονα-
δικὸν ἐν τῷ κόσμῳ φαινόμενον, ἡ ἐκδοσις ἐπὶ
τρεις συνεχεῖς δεκαετηρίδας ἐμμέτρου ὁμοιοκα-
ταλήκτου ἐφημερίδος ὑπὸ ἐνὸς ποιητοῦ συντασ-
σομένης καὶ παρακολουθούσης ὅλην σχεδὸν τὴν

καὶ ἡ μεγάλη διαφθορὰ ἦν διωζέτευον εἰς τὴν
νεαράν ἰδίως ἡλικίαν. Τὰ περιοδικὰ αὐτὰ συνα-
γωνιζόμενα εἰς ρυπαρογραφίαν εἶχαν καταντήσῃ
κίνδυνος τῆς ἠθικῆς. Εὐτυχῶς ἐπενέβη ἡ Ἀ-
στυνομία, ἣτις θ' ἀσκή ἐφεξῆς ἐλεγχον τῶν
περιοδικῶν αὐτῶν πρὸ τῆς κυκλοφορίας των.
Τοιοῦτοτρόπος θὰ ἀπαλλαγῇ ὁ περιοδικὸς
Τύπος ἀπὸ μίαν ἀσχημίαν. Διότι τὰ πρὸς δε-
καρολογίαν ἐκτυπούμενα εἰς 15000 περίπου
ἀντιτύπων φύλλα, εἰς τὰ ὅποια συνηντάτο ευφ-
ρετὸς συρραφῶν καὶ ἀντιγραφῶν, αὐτοκλή-
των συνεργατῶν ὑπὸ ψευδώνυμα ἢ τὰ ἄσημα
ὀνόματά των ἀπὸ τὰ κέρματα τῶν ἐπαρχιῶν καὶ
διενηργεῖτο συγχρόνως ἐρωτικὴ ἀλληλογραφία,
δὲν ἦσαν μόνον σόκιν, ἀλλὰ καὶ ἀνούσια. Διότι
τὸ σόκιν ὅταν εἶναι ἐξυπνον καὶ καλύπτεται διὰ
διαφορομένης ἐκφράσεως ἢ χαρίεντος ὑπαινιγ-
μοῦ εἶνε ἀνεκτόν. Ἄλλ' ἡ χυδαιολογία, τὸ ἀναι-
δὲς σκανδαλῶδες, ἡ ἀπόρρησις καὶ αὐτοῦ τοῦ
φύλλου τῆς συκῆς προξενεῖ μίαν συχαμερότητα,
ἐκτός τῆς διαστροφῆς ἣτις ἐπέρχεται εἰς τὸ πνεῦ-
μα καὶ τὴν καλαισθησίαν τῶν ἀναγνωστῶν.
Μίαν σύστασιν ἔχομεν μόνον νὰ ἀπευθύνομεν
εἰς τὴν ἀστυνομίαν. Νὰ μὴ ἐφαρμόσῃ τὸ λι-
φθὲν σωτήριον μέτρον μόνον τώρα εἰς τὴν
ἀρχήν. Ἀλλὰ διαρκῶς νὰ ἀγρυπνῇ καὶ νὰ ἐλέγ-
χῃ αὐστηρότατα πᾶσαν ἀτόπειραν διαφθορᾶς
καὶ ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς διὰ τῆς μεθόδου
τοῦ ἐντύπου, εἴτε εἰκονογραφημένον περιοδικόν
εἶνε, εἴτε σατυρικὴ ἐφημερίς, εἴτε κομψὸν βι-
βλίον, εἴτε δεκάλεπτος φυλλάδα.

ΔΑΦΝΙΣ

πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν κίνησιν.
Ἡ σατυρικὴ ποίησις ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώ-
σεως τῆς Ἑλλάδος ἔσχεν ὀλίγους, ἀλλ' ἱκανοὺς
ἀντιπροσώπους. Ὁ Ἀλεξ. Σοῦτος ὡς πολιτι-
κὸς στιχογράφος, ὁ Λασκαράτος, ὁ Σοφοκλῆς
Καρύδης, ὅστις μὲ τὸ «Φῶς» ὑπῆρξεν ὁ προ-
ἄγγελος τοῦ Σοῦρη, ὁ Ἡλίας Συνοδινός ἐν
Πάτραις ἐπέδρασαν διὰ τῆς ὀρητικῆς σατύ-
ρας των πολὺ ἐπὶ τοῦ δημοσίου φρονήματος.
Ὁ Σοῦρης ὑπῆρξεν ὡς σατυριστῆς περισσότε-
ρον ἄκακος ἐκείνων, λεπτότερος. Εἴρων, φιλόσο-
φος. Δὲν διέσπυρεν ὑπολήψεις. Καίτοι δὲ ἀπὸ τῆς
ἐμμανίσεως του δεκάδες διέρρευσαν ἐτῶν, μόν-
ον δύο νεώτεροι ἀνεφάνησαν ἔχοντες ἰ-
διοφυεῖν σατυρικῆς στιχογραφίας, ὁ Μελέτιος
τοῦ «Ζιζανίου» καὶ ὁ Μανῆς. Ἄλλ' ἀμφότεροι
προηγήθησαν τοῦ Σοῦρη εἰς τὸν τάφον.

Τοῦ Σοῦρη τὸ ποιητικὸν ἔργον διαιρεῖται
εἰς δύο χωριστὰς περιόδους. Εἰς τὸ καθαρῶς
ποιητικόν, τὸ συγκεντρωθὲν εἰς τόμους, γενι-
κωτέρου ἐνδιαφέροντος καὶ τὸ ὅποιον κυρίως
θὰ ἐπιζήσῃ, καὶ τὸ δημοσιογραφικόν τὸ ἀπο-
ταμιευμένον εἰς τὸν «Ρωμηόν». Οἱ ξύλινοι ἢ-

ροες Φιλοσοφίας καὶ Περιπέλειος «αὐθιγὲς νύκτες ἀέτος» ἀπῆρξεν φωτογράφοι τῆς καίτης ψυχῆς καὶ εὐθυμολογίας.

Τῆς πρώτης περιόδου ἡ ἔμπνευσις τοῦ Σουρή εἶνε πλουσιωτέρη, ἡ στιχουργία ἀναβλάσκει ἀκατίσχετος, ἡ σάτυρα εἶνε εὐφυής. Ὁ «Φιλοσοφίας φιλόσοφος» εἶνε μία σειρά αὐτοτελῶν ποιημάτων, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπὸ τὸ φιλοπαύγμον ἕρος κρύπτεται ἡ βαθυτέρα φιλοσοφία τῆς ζωῆς. Εἶνε ἡ καλλιτέρα ποιητικὴ του συλλογῆ.

Υπεστηρίχθη ὅτι τοῦ Σουρή ἡ σάτυρα ἦτο μία πρόχειρος ἐφήμερος χρονογραφία, περιστερομένη περὶ τὰ γεγονότα τῆς ἑβδομάδος, χωρὶς βαθύτητα ἢ φιλολογικὴν ἀξίαν. Αὐτὸ δύναται νὰ εἶνε ἀληθές δι' ὅσα ἐγράφησαν εἰς τὴν ἐφημερίδα του. Ἄλλ' εἰς τοὺς τόμους τῶν ποιημάτων του ὑπάρχουν ποιήματα σατυρικά ἀναμφισβητήτου ἀξίας. Ἐπίσης ἀληθεύει ὅτι τὰ ποιήματα αὐτὰ δὲν εἶνε πολλά, ἀν' ὑπολογισθῇ τὸ μικρὸν ποιητικὸν στάδιον τοῦ ποιητοῦ, ὅστις μυριάδας ἐγραψε στίχων. Ἐσχάτως μάλιστα εἶχε κουρασθῆ.

Ὁ Σουρῆς, σφυγμομετρῶν τὴν κοινὴν συνείδησιν, ἔλυσε καὶ τὸ γλωσσικὸν ζήτημα, ἀκολουθήσας τὴν μέσην ὁδόν. Δὲν ἠνεύχθη ὑπερβολάς, καὶ ἰδίως τοὺς μαλλιαρούς. Ἐγραψε ὅπως ὁμιλεῖ καὶ δι' αὐτὸ ἠρσεκεν εἰς ὄλους.

* *

Ὁ ποιητὴς ἐφρόντισε νὰ μᾶς δώσῃ ἐμμέτρως πάντοτε καὶ χωριέντως—τὴν αὐτοβιογραφίαν του, τὴν φωτογραφίαν του, τὸ ἐπιτύμβιον του διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν εἰς βίβρος του κριτικὴν τοῦ μέλλοντος.

Ἐγεννήθη εἰς Σόρον τῷ 1853. Νεώτατος μετέβη εἰς Ρωσσίαν διὰ νὰ ἀσχοληθῇ εἰς τὸ ἐμπόριον, ἀλλὰ ταχύτατα ἐπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας. Ἦρξις νὰ γράφῃ στίχους εἰς ἐφημερίδας. Ἐνεγράφη εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου, ἀλλὰ κατὰ τὰς διδακτορικὰς ἐξετάσεις ἀποτυχὼν εἰς τὰ Λατινικὰ ἀπερρίφθη «μετὰ πολλῶν ἐπαίνων».

Τῆ 2 Ἀπριλίου 1883 ἐξέδωκε τὸν «Ρωμηόν». Τὸ τελευταῖον φύλλον ἐξεδόθη τῆ 17 Νοεμβρίου 1918. Ἐξέδωκεν ἐν ὄλω 1142 φύλλα. Τὸ τελευταῖον δημοσιεῖσθὲν ἐν αὐτῷ ποιήματι του εἶνε 4 τετραστίχα. Ἐρωτᾷ τὸν Ρήγαν Φερραῖον τί θὰ γίνῃ ἡ Μακεδονία; Ἀυστρία. Καὶ παρωδῶν στίχους τοῦ Σολεμοῦ λέγει, ὅτι εἰς ἀπῆντησιν «σῆκωσε τὸ χέρι» ὅχι βέβαια διὰ νὰ τὴν εὐχηθῇ. Κόκκειον δὲ, ἔμμετρον τηλεγράφημα, σταλὲν πρὸς τὸν κ. Προσφυπουργὸν ἐπὶ τῆ καταλήψει τῆς Σμύρνης.

Ὅταν ἐθεσπίσθη τὸ Ἀριστεῖον τῶν Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν ὁ Σουρῆς περιελήφθη εἰς τὴν πρώτην πεντάδα τῶν λαβόντων αὐτὸ τὴν ἐποχὴν δὲ τῆς ἀνομιῆς τοῦ βραβείου Νομπελ, ὅτε καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις παρεκλήθη νὰ ὑποδείξῃ τὸν μεγαλειότερον τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν, ὁ Σουρῆς ὑπεδείχθη. Ὅταν τῷ ἀπενεμήθη

ὁ Ἀργυροῦς Σταυρὸς τοῦ Σουρή, ἐσαυτίσταν ἐπιτιμῶν ὡς Ἰπτότην. Ἀντιθέτως δὲ, ὅταν τῷ ἀπενεμήθη ὁ Σταυρὸς τοῦ Παναγίου Τάφου, τὸν ἐδέχθη μετὰ πολλῆς χαρᾶς καὶ συγκινήσεως.

Τὸν Ἀπριλίον τοῦ 1894 ἐφόρτασε τὴν δεκαετηρίδα τοῦ «Ρωμηοῦ». Ὁ ἔορτασμός ἀπέμεινεν ἱστορικὸς, ἀλλὰ καὶ ἀρκετὰ προσδοκώμενος. Ἡ «Ἐστία» ἐξέδωκε τότε πανηγυρικὸν φύλλον.

Ἡ Κυβέρνησις ἀμὰ τῇ ἀναγγελίᾳ τοῦ θανάτου τοῦ Σουρή τῷ ἀπένευσε τὸν Ταξιάρχην—διὰ ὅχι ἐν τῇ ζωῇ;—τὸ δὲ Δημοτικὸν Συμβούλιον Ἀθηναίων ἐνήρξισεν ὅπως μία Ἀθηναϊκὴ ὁδὸς τιμηθῇ μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ καὶ δοθῇ δωρεάν ὁ τόπος τῆς τ. φῆς.

Στεφάνους κατέθεσαν ἡ Κυβέρνησις, ὁ Δήμος Ἀθηναίων, προσφωνήσαντος τοῦ δημάρχου κ. Πέτρου, ἡ Ἐταιρεία τῶν Θεατρικῶν συγγραφέων, προσφωνήσαντος τοῦ κ. Λιδωρικῆ, ἡ ἐφημερίδες «Ἐμπρός» καὶ ἡ οἰκογένεια Κύρου. Λόγον ἐπιπέδειον ἐξεφώνησεν ὁ σεβ. Μητροπολίτης.

* *

Δύο κυρίως εἶνε τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ποιήσεως τοῦ Σουρή. Ἡ εὐχέρεια τῆς στιχουργίας καὶ ἡ ἐλευθεροστομία. Οὐδέποτε ἐγραψεν εἰς πεζόν. Πολλοὶ ἠπόρουν πῶς δὲν ὁμιλεῖ εἰς στίχους. Τὰ λέγει δὲ ὅλα ἑάστερα, ὅπως ὁ Ἀριστοφάνης, τοῦ ὁποῖου καὶ μετέφρασε τὰς «Νεφέλας». Ἄλλ' ἡ ἐλευθεροστομία του ἐν ἧτο ὁμῆ· ἦτο ταυγυῶδες, ἀρελῆς, ἀνεξίτητος, ὅπως καὶ ὁ ἴδιος ἦτο ἀγαθὸς μέχρι παιδικότητος.

Ἡ ἰδιωτικὴ ζωὴ τοῦ Σουρή ἦτο ἡρεμος, ἐντελὸς, οἰκογενειακὴ. Οἱ δεσμοὶ ἦσαν πάντοτε στοργικοὶ πρὸς τὴν σύζυγον, τὰ τέκνα, τοὺς φίλους. Τὸ σαλόνι του, διαρκῶς ἀνοικτόν, ἐδέχτο τοὺς εὐφραστέρους λογίους, τὰς δὲ Ἀπόκρουσας διήρχετο ἀπαιρητῆτως ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Σουρή ὅλος ὁ μισοκαρτεμένος κόσμος τῶν Ἀθηνῶν. Τὸν «Ρωμηόν» ἐγραφε κατὰ Πέμπτην. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὸ σπίτι τοῦ ποιητοῦ ἐβυθίζετο εἰς σιγὴν.

Αὐτὸς ὁ σκορπιζὼν τὸν γέλωτα, ἦτο σιωπηλός, ἠδιαφόρει δι' ὅ,τι ἀπετέλει διὰ τοῦ; ἄλλους ἀπόλασιν τῆς ζωῆς. Εἰς τοὺς χαρακτηρισμούς του ἦτο ἐπιγρομμιατικώτατος. Ἡ συνήθης κριτικὴ του ἦτο «Ἀηδία, σάχλες».

Ἦτο πατριώτης. Ὅλα τὰ ἐθνικὰ γεγονότα, εὐχάριστα ἢ λυπηρά, τὸν εὐρισκον ἔμνοδόν ἢ ἐλεγειακόν. Ἡ σάτυρα αὐτοῦ ὑπεχώρει εἰς αἴρωτον λυρισμόν.

* *

Ἐχῶ μίαν περιέργον ἀνάμνησιν τῆς γνωριμίας μας. Εἶχεν ἰδουθῆ ἡ «Ἐταιρεία τοῦ περιοδικοῦ τύπου». Τὴν ἀπετέλεσαν οἱ διευθυνταὶ 11 περιοδικῶν καὶ ἕκ τῶν πρώτων ἐκλήθη καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ «Ρωμηοῦ». Προσηλθὲν—ἡ πρώτη συνεδρίασις ἐγένετο τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1909—εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Ἐλλάδος». Ἐξηρρευνῆθη τὸ καταστατικὸν μετὰ

πλάτεις συζητήσεις, ἰδίως διὰ τὴν ὁλοκλήρ ἐπίσχεσιν ὡς πρὸς τὰς δημοσιεύσεις. Ὁ Σουρῆς χωρῆς εἰς τὸ ἐπαναφορτικόν του, ἐσιώπη. Ἠλθὲν ἡ ἐπίσημος στιγμή νὰ ὑπογραφῇ τὸ πρακτικὸν τῆς ἰδρύσεως καὶ νὰ καταβῇ ἕκαστος τῶν ἰδρυτῶν ὃ δρ. γ. διὰ τὰ πρώτα ἔξοδα. Ἦμον ὁ συντάκτης τοῦ καταστατικοῦ καὶ ὁ ταμίας τῆς πενταδρόχμου εἰσφορᾶς, τῆς μοναδικῆς, διότι ἄλλα χρήματα δὲν εἰσπράχθησαν μέχρι σήμερον. Ὁ Σουρῆς μ' ἐπλησίασε ὡς ἀμελής μαθητὴς προσηχόμενος ἐνόπιον τοῦ διδασκάλου καὶ μοῦ λέγει χαμηλοφώνως: «Μὰ ἐγὼ τί ἔχω νὰ κῆμω; Δὲν δημοσιεύω ἰστολισμοὺς τραπεζίων». Τοῦ ἐξηγήσα ὅτι καὶ εἶν

δὲν δημοσιεύω, θὰ πληρώνεται ὡς ἀνίσχων εἰς τὴν Ἐταιρείαν. Ἦνοιξεν ἀμέσως τὸ ἔτος τότε σφιγνὰ κλεισμένον ἀριστὰν χεῖρι του καὶ πῶν νὰ ὑπογράψῃ, ἰσοκρουφῶς μοῦ ἐνεχείρισεν ἐν πενταδρόχμον, διὰ τὸ ὁποῖον ὅλοι ἐξεπλάγησαν πῶς ἐδρόθη εἰς τὴν ταπεινότη. Ὁ Σουρῆς πληρώνων εἰς σύλλογον ἦτο μοναδικὸν φαινόμενον. Ἡ δεύτερα συναδελφίαις ἐγένετο εἰς τὸ σπίτι του. Κατὰ τὰς συζητήσεις διαρκῶς ἐκίπνυσε, μετ' ὄλους συνεφρόναι—αἰτοὶ διαφρονῶνται—μετ' ὄλους ἐπὶ πέντοσε καὶ ἡ συνεδρίασις ἐληξεν ἠρεμώτατα, διότι ὁ φιλοσοφῶν οἰκοδεσπότης ἐπέδρασεν ἐπὶ τῶν κἀφῶν τῶν φιλοξενουμένων συναδελφῶν του. K.

ΤΑ ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΘΕΑΤΡΑ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

Ἐνας γάμος, τραγωδία τοῦ Γερμανοῦ Καρόλου Γιάκομπ, κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Β. Ἀργυροπούλου. Ὑπόθεσις θίγουσα τὸ παγκόσμιον πρόβλημα τῆς συζυγικῆς τιμῆς: σκηνηκὴ πλοκὴ ἐντεχνος καὶ ἀδρά. Οἱ χαρακτήρες διαγράφονται μετὰ σαφήνειαν. Ἡ τελευταία πρᾶξις ἔχει τὴν πνοὴν κλασσικῆς τραγωδίας.

Ἄγαθος καὶ τίμιος γαιοκτήμων ζῆ ἡσυχά μετ' ἡν γυναῖκα του καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ του. Ἡ γυναῖκα του εἶχε παρασυρθῆ, ἔταν ἦτο ἀκόμη κόρη, ἀπὸ ἑνα διαφθορῆ πρόστουχον. Ἐστὶς ἐξῆκολουθεῖ νὰ τὴν ἔχῃ παρὰ τὴν θέλησίν της ἐρωμένην, ἐπισείων τὴν ἀπειλήν τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ μυστικοῦ. Καὶ ἐνφ νυμφεύεται τὴν ἀδελφὴν της, τὴν χωρίζει καὶ εἰς μίαν μοιραίαν στιγμήν ἀποκαλύπτει εἰς τὸν σύζυγον τὰς σχέσεις του μετ' ἡν γυναῖκα του. Τὸ τέλος ἐπέρχεται ραγδαίον καὶ ἀδυσώπητον. Ἡ σύζυγος αὐτοκτονεῖ, ὁ σύζυγος πνίγει τὸν ἐραστὴν καὶ εὐθὺς κατόπιν παρὰφρονεῖ. Ἀδοκτονία, πνιγμός, παραφροσύνη—ἡ τριλογία τοῦ δράματος—συμβαίνει εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν σκηνήν, ἢ ὅποια προκαλεῖ βαθυτάτην ἐντύπωσιν.

Ἡ δ. Κοτοπούλη ἦτο ἡ ἄκρωνος ἡρωὶς τῆς περὶ αὐτὴν ἐκτυλισσομένης τραγωδίας τῆς ψυχῆς. Δὲν λέγει πολλά, ἀλλὰ ποῖα μεγάλη ψυχολογία ἀπητεῖτο διὰ νὰ ἀποδίδῃ τὰ δυνατὰ συναισθημὰτα, τὰ ὁποῖα συνεκλόνησαν τὴν καρδίαν της καὶ τὸ λογικόν της, νὰ ἐξωτερικεύσῃ τὸ ψυχικὸν μαρτύριον γυναικὸς, ἢ ὅποια προσπαθεῖ ἐπειδὴ ἀγαπᾷ τὸν ἄνδρα της, ν' ἀποκρύπτῃ τὸ σφάλμα της διὰ νὰ μὴ τὸν χάσῃ.

Ὁ κ. Ροζὴν ὡς σύζυγος ὑπέροχος. Ὅλον τὸ ἔργον στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ρόλου αὐτοῦ. Τὸν διηρημῆνευσε μετὰ μεγάλῃν τέχνην καὶ δύναμιν. Ὁ κ. Παλαιολόγος εἰς τὸ ἀντιπαθητικὸν πρόσωπον τοῦ ἐραστοῦ εἶχεν ἐπιτυχίαν ἀπὸ τὰς ὀλίγας. Ὁ κ. Μορὰτ εἰς τὸ σύντομον ρόλον του, ὡς σκεπτικιστῆς Ρώσσης ἐπαναστάτης, φ-

οικώτατος—μία παρένθεσις παιδρᾶ εἰς τὸ βαρὺ ἔργον. Ὁ κ. Ἀργυρόπουλος ὡς ἀστονομικὸς διευθυντὴς ἀπέδωσε τὰ δύο χαρακτηριστικὰ τοῦ ρόλου, τὴν ψυχραιμίαν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀξιωματοῦ, πολὺ καλά.

Μέχοι θανάτου. Ὁ παρεπιδήμων Ρώσσης πρίγκιψ Γκαλιστὶν Μουραβλίν, μετὰ τὰς διαλέξεις του κατὰ τῶν ἀριστῶν τοῦ Μπολσεβικισμοῦ ἠθέλησε νὰ ζωντανεύσῃ τὰς εἰκόνας αὐτὰς καὶ ἐπὶ θεάτρο. Κινηματογραφικῶς, χωρὶς ἀξιώσεις συγγραμμικὰς, ἐπεξήγησε νὰ προκαλέσῃ τὴν ἀπέχθειαν κατὰ τῶν Μπολσεβίκων καὶ τὴν συμπάθειαν πρὸς τὸν Τσαρισμόν. Ἐφερον ἐπὶ σκηνῆς ἀγριότητος διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν του, χωρὶς νὰ θίξῃ παρ' ἑλπὴν τὴν τραχύτητα τῶν ἐκφράσεων καὶ κινήσεων τὴν χορδὴν μᾶς ἐσωτέρως δραματικῆς συγκινήσεως. Ἔργον καθαρῶς πολιτικόν. Διότι ἡ παρεμβολὴ τοῦ ἔρωτος, μὴ ἐπαρκῶς χρωματιζομένου καὶ ἀκαίρως παρουσιαζομένου ἐκάστote, δὲν δίδει καμμίαν φιλολογικὴν ἀξίαν. Οὐδεὶς πρωταγωνιστῆ. Διαδοχῆ προσώπων μετ' ὀλίγην δράσιν ἕκαστον.

Κατὰ τὰς παραστάσεις, θέρυθαὶ ἀποδοκιμαστικῶς ἐξεδηλώθησαν ὑπὸ σοσιαλιστῶν. Ἄλλὰ καὶ δυσκρέσκεια προεκλήθη τῶν φιλελευθέρων διὰ τὴν νοσταλγίαν τοῦ συγγραφέως πρὸς τὸν Τσαρισμόν. Εἰς τρόπον ὅστε κανεὶς νὰ μὴ μείνῃ εὐχαριστημένος, πολὺ δὲ περισσώτερον ἢ τέχνην.

Ὁ ἠθοποιὸς κ. Ἀργυρόπουλος ἔφερον ἀρκετὰ ἔργα ἐκ τῆς ἐν Γερμανίᾳ ἀιχμαλωσίας του τὰ ὁποῖα καὶ μετέφρασεν. Αἱ «Δύο Ἐλεονώρες», τοῦ Λιντᾶου εἶναι μία λεπτοτάτη κωμωδία μετ' ἀρκετὰς κωμικὰς σκηνὰς καὶ μόνον μία δραματικὴ συγκίνησις εἰς τὴν γ' πρᾶξιν δίδει τὸν χαρακτηρισμόν της κομηντί. Ἡ μία Ἐλεονώρα—ἡ μεγάλη—εἶναι ἡ σύζυγος ἐνόος νομικοῦ συμβούλου, ἀνθρώπου ἡσύχου, ἀ-

γαθοῦ, ἀπαθοῦς. Ἐχει ἓνα κοριτσάκι τὸ ὅποιο ἀπὸ ἐτῶν εἶνε κλεισμένον εἰς ἓνα σχολεῖον — ἢ ἄλλῃ Ἐλεονώρα ἢ μικροῦλα. Ὁ νεαρὸς Ἑρμαν ἐρωτοτροπεῖ με τὴν σύζυγον τοῦ νομικοῦ συμβούλου, ὃ ὁποῖος φαίνεται ὅτι δὲν ἀντιλαμβάνεται τίποτε. Τοῦ ἔριζει ὄραν συναντήσεως, ἀλλ' ἔταν ὃ εὐτυχῆς ἐραστὴς πηγαίνει πρὸς συνάντησίν της, συναντᾷ αἰφνης μία μικροῦλα, ἢ ὁποῖα τοῦ ἀρέσει καὶ τὴν ὁποῖαν ἀμέσως ἐρωτεύεται. Εἶνε ἡ μικρὴ Ἐλεονώρα, ἢ ὁποῖα μόλις εἶχεν ἔλθῃ ἀπὸ τὸ οἰκοτροφεῖον. Ἡ μητέρα ἢ ὁποῖα εἶχε πολὺ ἀνησυχίησιν διὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς κόρης της, ἣτις εἰς τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας της πολὺ ἐμεγάλωσε, μένει ἐμβρόντητος μανθάνουσα ὅτι ὃ Ἑρμαν ἐρωτεύθηκε τὴν κόρην της, τὸ μητρικὸν φίλτρον ἐπικρατεῖ, τὸ νεαρὸν ζεύγος ἐνώνεται ἐνφ γύρω των περιπέτται ἢ εὐτυχία. Ἰδῶ τελειώνει ἢ ὑπόθεσις. Ἄλλ' ὑπάρχει καὶ τετάρτη πράξις, κατὰ τὴν ὁποῖαν ὃ συγγραφεὺς διὰ τὸ στόματος τοῦ συζύγου κοινωνολογεῖ, διασαφηνίζονται αἱ προηγηθεῖσαι σκηναὶ καὶ τοιοῦτοτρόπως τὸ νῆμα τῆς πλοκῆς ἐκτυλίσσεται μέχρι καὶ τῆς τελευταίας ἀκρας του. Καὶ τελειώνει πρωτότυπα τὸ ἔργον, με βροχὴν, ἐνφ κάτω ἀπὸ τρεῖς ὀμβρέλλες προφυλάσσονται ἠνωμένοι ἀνὰ ἓν ζεύγος: Οἱ σύζυγοι, οἱ ἐρωτευμένοι καὶ οἱ δύο γηραιοὶ οἰκογενειακοὶ φίλοι.

Ἡ παράστασις εἶχε τὸ ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον ὅτι ἐνεφανίσθη ἐπὶ σκηνῆς ἓνας μικρὸς ἀστὴρ, αἱ πρῶται λάμπεις τοῦ ὁποῖου εἶνε ἀρκετὰ ζωηραὶ, ἢ δεκαπενταετίς Μιράντα Μυράτ. Ἀκολουθεῖ τὴν φωτεινὴν τροχίαν με τὴν ὁποῖαν διατρέχουν τὸ στερέωμα τῆς τέχνης οἱ γονεῖς της: Ἡ Κυβέλη καὶ ὃ Μυράτ.

Ἡ μικρὰ Μιράντα ἐπαιξε με μεγάλην φυσικότητα — τὴν ὁποῖαν συνήθως κατὰ τὴν πρῶτην ἐμφάνισιν κατανικᾷ ἢ συγκίνησις. Ἡ φωνὴ της συμπαθὴ, παρθενικὴ, παλλομένη, ὀπενθυμίζει πολὺ τὴν μητέρα της, ὅταν παίζει παιδικοὺς ρόλους. Ἡ προσεχὴς τελειοποίησις της εἰς Ἀγγλίαν θὰ ἐξασφαλίσῃ μίαν πρωταγωνίστριαν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν θέατρον ἀνταξίαν τῶν δύο πρωταγωνιστριῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ ἐτῶν ἤδη μένου ἀνανικατάστατοι.

Ὁ κ. Ἀργυρόπουλος ὑποδυθεὶς κωμικὸν πρόσωπον — ἓνα γέροντα θεῖον — με τὰς κινήσεις, τοὺς μορφασμοὺς καὶ ἐν γένει τὴν ἀρέλειαν ἐσκόρπισε πολλοὺς γέλωτας. Πολὺ καλὰ ἐχαρκτηρίσε ἓνα κωμικὸν τύπον ράπτου γυναικίων φορεμάτων ὃ κ. Νικολάου.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΥΒΕΛΗΣ

Ὅσοι εἶδον εἰς τὸν κινηματογράφον τὴν «Λέαν» τοῦ Εὐτυχίου Καβαλλοῦ με τὴν Καρὸν καὶ τὰς θαυμαστάς σκηνογραφίας, δὲν τὴν λησμονοῦν καὶ μετὰ τὴν παράστασιν εἰς τὸ Κυβέλειον. Εἰς τρεῖς συντόμους πράξεις τὸ δράμα ὠχρῶς ἀναπτιστᾷ τὰς ὥρας καὶ ρωμαντικὰς σκηνὰς αἱ ὁποῖαι ἐκτυλίσσονται ἐπὶ τῆς ὀθόνης. Τὸ ἔργον ὡς Ἰταλικὸν ἔχει πολλὴν αἰσθηματικότητα. Τὴν Λέαν ἓνα κοριτσάκι

ζωηρὸν ἀγαπᾷ ὃ Ριχάρδος νεαρότατος σπουδαστής. Χωρίζονται ἀκουσίως εἰς τὴν ὄρμην ἀκόμη τῆς ἀγάπης των ἢ Λέα ἐξηφανίσθη ἐπὶ γῆ εἰς ἓνα μοναστήρι. Περνοῦν ἐπὶ τὰ χρόνια, ὃ Ριχάρδος εἶνε παντρεμένος, εὐχαριστημένος, ἀλλὰ δὲν λησμονεῖ καὶ τὴν Λέαν, ἣν θεωρεῖ νεκράν. Ἐχει στήσῃ εἰς τὸν κήπον τῆς βίλλας τοῦ τὴν προτομήν της, τὴν ὁποῖαν σκολίζει με ἀνθή. Αἰφνης ἐμφανίζεται ἢ Λέα, ὡς ὀπτασία εἰς μαῦρον πέπλον τυλιγμένη. Βλέπει γύρω τὴν εὐτυχίαν καὶ μὴ θέλουσα νὰ τὴν παράξῃ αὐτοκτονεῖ. Οἱ πεθαμένοι ζωντανεῖται καὶ ξαναέρχονται εἰς ἐκείνους, ποῦ τοὺς ἀγάπησαν, διὰ νὰ ξαναφύγουν.

Ἡ κ. Κυβέλη δικαίω ἐξέλεξε τὸ ἔργον αὐτὸ διὰ τὴν πρῶτην ἐφετεινὴν της παράστασιν, διότι εἶχεν δύο ὥρας ἐμπραΐσαι. Ἐνὸς κοριτσοῦ καὶ μᾶ, σκιάς. Ἀντιθέτως, αἱ ὁποῖαι τῆς ἐδωσαν εὐκαιρίαν νὰ δείξῃ τὴν τέχνην της.

Ὁ κ. Λούης ὡς ἐρωτευμένος, προσεπάθη νὰ ἀρμονισθῇ πρὸς τὴν Κυβέλην, ἀλλ' ἦτο ἐκτὸς τοῦ ρόλου του. Ὁ κ. Παρασκευᾶς πολὺ καλῶς.

Ὁ κ. Συναδινὸς ἀγαπᾷ πολὺ τὰ ἔργα του καὶ διὰ νὰ μὴ λησμονοῦνται, τὰ ἐμφανίζει με νέας ὀνομασίας καὶ μικρὰς ἐπισκευὰς. Ὁ «Ἐπιτήδειος» ἔγινεν ἐπιτηδείως «Κυρία Ἐροπλιστοῦ». Ἡ «Τιμὴ τοῦ Γεώργου», ἢ πέρουσι παρασταθεῖτα μονόπρακτος φάρσα ἠδὲ τῆς κατὰ δύο πράξεις — ἢ τρίτη, εἶνε αὐτοῦσα ἢ μονόπρακτος — αἱ ὁποῖαι ἀδυνατίσαν τὴν ὑπόθεσιν ἕνεκα τῆς ἐπαναλήψεως των αὐτῶν πραγμάτων, καὶ ἐνεφανίσθη με τὸν τίτλον «Τὰ μῆλα τῶν Σοδόμων», τὰ ὁποῖα συμβολίζουν τὴν τιμὴν, διότι εἶχον τὴν ἰδιότητα μόλις ἐπιπτον νὰ σπάζουν καὶ νὰ μένου αἱ φλίδες μόνον. Εἶνε μία δριμεῖα σάτυρα ἐνὸς Λεονταρῆ μονομάχου, Κερδέρου τῆς τιμῆς τῆς συζύγου του, ἣτις τὸν ἀπατᾷ σχεδὸν ἀπὸ τὰς ὄψεις του. Ὁ κ. Συναδινὸς ἔχει τὸ χάρισμα τῆς σκηνικῆς ἠθογραφίας τὴν ὁποῖαν ἀναμένομεν νὰ ἴδωμεν χρησιμοποιουμένην καὶ εἰς ἄλλα ἔργα. Ἡξέυρει νὰ γελοιοποιῇ σύγχρονα κοινωνικὰ ἐλαττώματα καὶ νὰ παρουσιάζῃ τύπους κωμικούς.

Ἡ κ. Κυβέλη ἐπέδειξε τρεῖς θαυμασίας Παρισινὰς τουαλέττας, τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς μόδας.

Ὁ Ἰταλὸς δραματογράφος Μάρκος Πράγα, γνωστὸς καὶ ἐξ ἄλλων ἔργων, εἰς τὴν Κλειστὴν πόρταν, με πολλὴν ψυχολογίαν καὶ δραματικὴν τέχνην ἐμφανίζει καὶ ἀναλύει τὸ κοινωνικὸν πρόβλημα τοῦ νόθου τέκνου. Ἡ Βιάνκα, σύζυγος ἐνὸς ἀδικόρου καὶ ἐπιπολαίου ἀνδρός, ἔχει εἰκοσαετῆ υἱὸν με ἓνα οἰκογενειακὸν φίλον. Εἰς τὴν α'. πράξιν, ἢ ὁποῖα εἶνε καὶ ἢ δυνατωτέρα, ὃ υἱὸς ἀποκαλύπτει εἰς τὸν πραγματικὸν πατέρα του ὅτι ἔχει ἐννοήσῃ τὸ μυστικὸν ὅτι εἶνε παιδί δικό του. Τὴν δύσκολην αὐτὴν ψυχολογικὴν σιγμὴν ὃ συγ-

γραφεὺς ἐκφεύγει δεξιότατα δι' ἐνὸς δραματικωτάτου ἐναγκαλισμοῦ. Καμμία παραφροσὴ καμμία δικαιολογία τὸ παρελθὸν δὲν ἐνδιαφέρει τὸν υἱὸν ἀγαπᾷ πάντοτε τὴν μητέρα, συγχωρεῖ τὴν πατέρα, καὶ τὸ μόνον ποῦ ζητεῖ σινε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ σπίτι, τὴν πόρτα τοῦ ὁμοῦ ἔχει κλειστὴν δι' αὐτὸν ἢ ὑπερβολικὴν πτοργὴ τῆς μητέρας του. Θέλει νὰ φύγῃ μακριὰ διὰ μερικὰ χρόνια, νὰ ἀνταλλάξῃ τὸ ὄνομα τοῦ ἀναξίου, τοῦ θῆθεν πατρὸς καὶ νὰ ἀναδειχθῇ διὰ τῆς ἰδίας ἐργασίας. Ἄλλ' ἢ μὴ ἔρα τὸν ἀγαπᾷ. δὲν θέλει νὰ χωρισθῇ. Εἰς ὃ δόκλον τὴν β' πράξιν οἱ δύο ἔνοχοι καὶ ὃ καρπὸς τῆς ἐνοχῆς — μητέρα, ἐραστὴς καὶ παιδί — κινοῦνται εἰς ἓν περιβάλλον ἀγωνιώδους ἀναμνήσεως, ἐνὸς οἴκου διὰ τὸ παρὸν καὶ τῆς λύπης διὰ τὸν χωρισμὸν ὃ ὁποῖος σκιαζεῖ τὸ μέλλον. Εἰς τὴν γ' πράξιν ἢ κλειστὴ πόρτα ἀνοίγει, φεύγει ὃ υἱὸς διὰ μακρὸν ταξεῖδ, φεύγει ὃ ἐραστὴς καὶ ἢ μητέρα ἀπελπὶς σωριάζεται κατὰ γῆς.

Ἡ ὑπόθεσις ἀπλουστάτη, χωρὶς ἐπεισόδια, ἐκτυλίσσεται ἤρεμα ὃ συγγραφεὺς ψυχολογεῖ καὶ εὐρίσκει λόγους συμπαθείας διὰ τὰ θύματα τῆς κοινωνικῆς παραξάλης. Ὁ ὥραιος διάλογος συγκατεῖ τὸ ἐνδιαφέρον ζωηρὸν.

Ἡ κ. Κυβέλη εἰς τὸν ρόλον τῆς μητέρας, δικαίως ἀνησυχῶ, στοργικῆς καὶ ἐγκαρτεροῦσης εἰς τὸ μαρτύριον τοῦ ἐξίλασμοῦ, εἶχε σιγμὴς ἐντελῶς καλλιτεχνικᾶς. Ὁ κ. Λούης, ὡς νόθος υἱὸς, ἔν και ὑπεδύετο νέον εἰκοσαετῆ, ἐπαίξε με μίαν ἰσορροπημένην τέχνην παλαιῶν μεταξὺ οὐκίης στοργῆς καὶ τοῦ πόνου τῆς ἐλευθερίας. Ἡ κ. Πλεμενίδου ὡς δεκαετραετίς παιδίσκη ἐπαίξε με πολλὴν φυσικότητα, πλὴν τῆς φωνῆς. Ὁ κ. Παρασκευᾶς ἐνεσαρκώθη ἓνα ἄδελφον.

«Ἀδελφαὶ Ἐρωτος» τὸ νέον τοῦ Μπατάγγ δράμα παρασταθὲν τὸν Ἀπρίλιον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κομωδίαν ἐσημείωσε τὴν μεγαλύτεραν ἐπιτυχίαν τῆς ἐφετεινῆς περιόδου. Τὸ θεατρικὸν παράστημα τῆς «Illustration» τὸ ὅποιο ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου δὲν ἐξεδίδετο, ἐνεφανίσθη καὶ πάλιν με τὰς «Ἀδελφὰς τοῦ Ἐρωτος» καὶ ὃ θέατρος τῆς κ. Κυβέλης ἐντὸς δύο ἡμερῶν ἔσπευσε νὰ τὰς ἀνακεδέσῃ ἐπὶ σκηνῆς.

Τὸ νέον ἔργον τοῦ Μπατάγγ δὲν εἶνε βέβαια ἀνώτερον των ἄλλων ἔργων του. Ἐχει σκηνὰς τεχνικὰς, ἢ τρίτη δὲ πράξις εἶνε δραματικωτάτη προκαλοῦσα ζωηρότατον ἐνδιαφέρον. Ἡ ὑπόθεσις του στρέφεται περὶ τὸν Ἐρωτα, ἀλλ' ἀπὸ ἀπόψεως ψυχολογικῆς πρωτοτύπου.

Ἡ Φρειδερίκη σύζυγος πλουσίου κτηματίου εἶνε ἐρωτευμένη με ἓνα ὑπάλληλον τοῦ συζύγου της ἐκ μικρᾶς οἰκογενείας καταγόμενον, τὸν Ζουλιέν, ὅστις καὶ αὐτὸς τὴν ἀγαπᾷ με ἤρεμον, ἀλλὰ βαθύ αἰσθημα. Ἡ Φρειδερίκη ὁμοῦ δὲν ἐννοεῖ νὰ ἀπατήσῃ τὸν ἄνδρα της, σεβομένη τὰς θρησκευτικὰς καὶ κοινωνικὰς περὶ ἠθικῆς ἀρχὰς. Ὁ Ζουλιέν ἐγκαρτερεῖ εἰς

τὸν ἐρωτὰ του αἱ προσπάθειαι τοῦ ὅπως παραστήσῃ τὴν Φρειδερίκην ναυαγοῦν πρὸ τῆς τιμῆς τῆς. Ἀπομακρύνεται τότε ὃ Ζουλιέν ἀπελπισθεὶς καὶ νομφεύεται μίαν Κρεολὴν, τὴν ὁποῖαν ἐν τούτοις δὲν ἀγαπᾷ. Τὸ κύπημα ἦτο δυνατόν διὰ τὴν Φρειδερίκην, ἀλλ' ἢ πάροδος τεσσάρων ἐτῶν τὴν κάμνει νὰ λησμονήσῃ σχεδὸν τὸν Ζουλιέν, ὅτε ἐμφανίζονται αἰφνης οἱ γονεῖς τοῦ πρὸ τῆς Φρειδερίκης, τὴν ὁποῖαν παρακαλοῦν νὰ σώσῃ τὸν υἱὸν των, ὅστις περιπλακεῖ εἰς ὑπόθεσιν δολίως χρεωκοπίας κατεστράφη καὶ ἔσπευσε νὰ πληρώσῃ τρεῖς ἀκοσίας χιλιάδας διὰ νὰ μὴ καταδικωθῇ ποινικῶς. Ἡ συνάντησις Φρειδερίκης καὶ Ζουλιέν ἀποκαλύπτει ὅτι ὃ σπινθὴρ τῆς ἀγάπης δὲν ἔσθουε μέσα των. Ἀναξῆ. Ἡ Φρειδερίκη τοῦ δίδει τὰ χρήματα ποῦ τοῦ χρειάζονται καὶ μετὰ μητρικῆς στοργῆς συμπεριφέρεται πρὸς αὐτὸν. Ἄλλ' ἢ σύζυγος τοῦ Ζουλιέν ἀπὸ γράμματα τὰ ὁποῖα τῆς δίδει μία φίλη ἐγκαταληφθεῖσα τοῦ Ζουλιέν παρεξηγεῖ τὰς σχέσεις του με τὴν Φρειδερίκην, εἰς τὸν ἄνδρα τῆς ὁποῖας σπεύδει νὰ τὴν καταγγεῖλῃ. Ὅπως ὃ ποφύγουν τὸ σκάνδαλον οἱ δύο ἐρωτευμένοι φεύγουν εἰς Βρετανίαν, διὰ νὰ ἐγκατασταθοῦν εἰς τὸ πτωτικὸν πατρικὸν σπίτι τοῦ Ζουλιέν. Ἡ Φρειδερίκη θέλει νὰ μὴ καὶ κατὰ τὴν περιπεταίαν αὐτὴν ἀγνή. Καὶ ἐνφ ὃ Ζουλιέν παίζει εἰς τὸ συνεχόμενον δωμάτιον πιάνο, αὐτὴ σκορπίζει ἀνθή καὶ φεύγει διὰ πάντα, ὀπενστρέφουσα εἰς τὸ σπίτι της. Ὅταν ὃ Ζουλιέν πλήρης ἐρωτος σπεύδει νὰ ζητήσῃ τὴν εὐτυχίαν εἰς τὴν ἀγάλην της, ὃ πατέρας του ἐπαναλαμβάνει τὰς φράσεις, τὰς ὁποῖας τοῦ παραλαμβάνει τῆς Φρειδερίκη: «Ὅτι μένει διεθίθασε φεύγουσα ἢ Φρειδερίκη: Ὅτι μένει πιστὴ εἰς τὴν ἀγάπην της.» Ἡ σκηνὴ τῆς ἀναχωρήσεως προκαλεῖ εἴγος συγκινήσεως. Τὸ τέλος ὁμοιάζει με τὸ ἄλλο ἔργον τοῦ Μπατάγγ τὸ «Γαμήλιον Ἐμβατήριον». Καὶ ἐκεῖ τὸ ἔργον τελειώνει ἐνφ παίζει ὃ ἐραστὴς καὶ ἢ ἐρωμένη του ἐξαφανίζεται ἐκεῖ δι' αὐτοκτονίας ἐδῶ διὰ φυγῆς.

Ἡ κ. Κυβέλη ἔδειξε πολλὴν ἐκφρασιν μετέδιδε μίαν βαθεῖαν ἠλπίσιν. Ἡ κ. Μηλιάδου, τὸν σύντομον ρόλον τῆς ἐπαίξε με πολλὴν γοργότητα, ἣτις θὰ ἐκρίνετο ὡς ὑπερβολικὴ νευρικότης, ἐὰν δὲν ἐπρόκειτο περὶ Κρεολῆς ἐκδικουμένης. Ὁ κ. Παπαγεωργίου ἄσπρος, ὡς νὰ μὴ τὸν ἐπηρέαζον ὅσα γύρω του συνέβαινον.

Ὁ τίτλος φαίνεται ἀνεξήγητος. Ὅτι ἢ δυνατόν νὰ ἐξηγηθῇ ὅτι ὅπως διὰ τοὺς νεοσούντας σωματικῶς ὑπάρχουν αἱ ἀδελφαὶ τοῦ ἐλέους, ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἀδελφαὶ ἔρωτος διὰ τοὺς ψυχικῶς νεοσούντας, τοὺς ἐρωτευμένους. Καὶ εἶνε αὐταὶ αἱ γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι μένου τίμιαι εἰς τὸν σύζυγόν των, ἀλλὰ καὶ πιστὰ εἰς τὸν ἐρωτὰ των, εἴτε διὰ λόγους ὑψηλοτέρας ἀντιλήψεως εἴτε ἀπὸ φόβον διὰ τὰς συνεπειὰς τῆς παρεκτροπῆς των.

Ἡ φάρσα των Γάλλων κωμωδιογράφων

Marsan και de Gorsse «Le coup de Jarnac» παραστάθη με τίτλον τὸ ὄνομα τῆς πρωταγωνιστρίας—Μπορμινέτα. Ἐχει πολλὰς κομικὰς σκηνὰς στροφαιμένας ἕως συνήθως περὶ τὴν συζυγικὴν ἀπιστίαν, ἀλλὰ μετὰ πολλὴν ἐλευθεροστομίαν, ἥτις ἐπέδρασε νὰ ἀναγκασθῇ ἐν τῷ προγράμματι ὡς ἀκατάλληλος διὰ δεσποινίδας.

Ἡ κ. Κυβέλη, χαριτωμένη εἰς ἕνα ρόλον πολὺ ἔξυπνον καὶ πολὺ ἀφελή. Θεωμάσιον τύπον ὑπερστράτας ἀνδρομαντοῦς ἐδημιούργησεν ἡ κ. Ἀλκαίου.

«Διὰ τὴν εὐτυχημένον». Ἐξυπνὴ κομωδία τῶν Γάλλων Rivoir καὶ Mirande. Ἐχει μετὰ πολλὴν ὁμοιότητα ἢ ὑπόθεσιν μετὰ τὴν «Μάσχαν» τοῦ Κισρέλλι. Εἶνε μία σάτυρα τοῦ πένθους. Ἐνας ζωγράφος δὲν εἶνε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν γυναῖκα του, οὕτε ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὴν τέχνην του. Σκέπτεται νὰ ἀυτοκτονήσῃ καὶ δι' ἐπιστολῆς εἰδοποιεῖ ἕνα φίλον του, ὅτι πηγαίνει νὰ πνιγῇ. Εὐρίσκειται ἐν πτώμα πνιγμένου, νομίζουσι ὅτι εἶνε ἰδικόν του καὶ τὸν θεωροῦν πεπαιχμένον. Ἀλλ' αὐτὸς ζῆ καὶ παρακολουθεῖ ἀπὸ ἐνὸς ἐξώστου τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ πένθους. Ἡ β' πράξις εἶνε λίαν χαρακτηριστικὴ μ' ἕλας τὰς ὑπερβολὰς τῆς. Ἡ γυναῖκα του φέρουσα τοὺς πέπλους τῆς χηρείας τὸν ἀπατᾷ αὐθημέρον. Οἱ φίλοι του γίνονται ἀφηνεῖς θεαμασταὶ τοῦ ταλάτου του. Καὶ μόνον μία μικροῦλα, ἡ κόρη τοῦ σπιτινοκοκύρη του, τὸν συμπαθεῖ πραγματικᾶ. Εἰς τὸ τέλος παρουσιάζεται εἰς τοὺς ἐκπλήκτους φίλους του καὶ εἰς τὴν σύζυγόν του, ἡ ὁποία εἶχε ὑπανδρευθῆ ἕνα συνάδελφόν του καὶ φέρει—πρωτοφανῆς ἐπὶ σκηνῆς ἐμφάνισις—τὸν καρπὸν τῆς νέας συζυγίας ἐν γαστρῇ. Ὁ δυστυχὴς ζωγράφος ἔγινε διὰ τοῦ πιστευθέντος θανάτου του γνωστός, τὰ ἔργα του πωλοῦνται, ἀπηλλάγη μίαν ἀπικητικὴν καὶ ἀπίστου γυναικίαν, εὐρίσκει τὴν εὐτυχίαν του εἰς τὴν δόξαν τῆς τέχνης του καὶ εἰς τὸν ἔρωτα τὸν ὁποῖον ἐκπροσωπεῖ ἡ ἀθώα καὶ δειλὴ κόρη τὴν ὁποίαν εἶχε μυστικᾶ ἀγαπήσει καὶ τὴν ὁποίαν ὑπανδρεύεται. Γιὰ τὴν ζῆ κανεῖς εὐτυχημένον πρέπει νὰ πεθάνῃ διὰ τὸν κόσμον.

Ἡ κ. Μηλιᾶδου καὶ ἡ κ. Πλεμενίδου ὑπεκρίθησαν μετὰ πολλὴν φυσικότητα. Οἱ κ. κ. Παπαγεωργίου, Λούης καὶ Χρυστομάλλης ἐπίσης ἐπαίξαν καλᾶ. Ὁ κ. Πλεμενίδης κάλλιστος εἰς τὸν μικρὸν ἀλλὰ χαρακτηριστικὸν ρόλον τοῦ δημοσιογράφου, ὁ ὁποῖος κἀμνει ὅτι τὰ ξέροι δλα καὶ δὲν ξέροι τίποτε.

«Ἀγάπη με, Ἀλφρέδον» E. Comadi, μὴ παρασταθεῖσα ἀκόμη ἐν Ἰταλίᾳ κατὰ μεταφρασιν ἐκ τοῦ χειρογράφου, ἀδεία τοῦ συγγραφέως, ὑπὸ τοῦ κ. Βακισρέλη. Ἀκατάλληλος διὰ δεσποινίδας. Στρεφίζεται ἐπὶ τῆς φράσεως ἥτις καὶ ἀποτελεῖ τὸν τίτλον, τὴν ὁποίαν λέγει ἐν ὄνειρῳ μία νεόνυμφος. Πλοκὴ ἄνευ ἐνδιαφέροντος καὶ πρωτοτυπίας, παντελῆς ἔλ-

λαίψης κομικῶν τόπων. Ἐκ τῶν ἠθοποιῶν ὁ κ. Ἀλκίης παρουσιάζει ἕνα ἐπιπόλαιον γαλλίζοντα λιμοκονεῖρον πολὺ ἐπιτυχῶς.

«Ὁ Κορ, ἡ Κα, ὁ κ. Κορ». Τρίπρακτος κομωδία τοῦ Μπράκκο. Ὁ ἕνας Κύριος εἶνε ὁ σύζυγος, ὅστις ἀγαπᾷ τὴν σύζυγόν του τὴν—Κυρίαν, τὴν ζηλεύει ἀλλὰ δὲν τολμᾷ νὰ τῆς παρεκνεύθῃ, διότι αὐτὴ δὲν τὸν ἀγαπᾷ ἀλλὰ καὶ δὲν τὸν ἀπατᾷ. Δὲν ἀνέχεται παρεκνήσεις, θέλει νὰ κἀμῃ βίτη τῆς ἀρέσει. Ὁ δεῦτερος Κύριος—ὁ ἐραστὴς—εἶνε ἕνας κομικὸς κομψοῦμενος γυναικοθήρας, ὅστις ἐρωτοτροπεῖ ἐνώπιον τοῦ συζύγου μετὰ τὴν γυναῖκα του, ἡ ὁποία ἔμως τὸν κοροϊδεύει.

Εἰς μίαν συνάντησίν των, εἰς ἣν αὐτὴ παρεκνεύσει ἐπίτηδες, μετακίνας καὶ ὁ σύζυγος ἀφηνιδίως. Τότε ἡ ἰδιότροπος γυναῖκα, ἡ ὁποία εἶχε δηλώσει εἰς τὸν ζηλοτύπον συζυγόν τῆς, ὅτι τὴν πρώτην φορὰν ποὺ θὰ ἐπίστευεν ὅτι ἔχει ἐραστὴν, θὰ τοῦ ἔκκεμε ἀπιστίαν, τοῦ ἔδωκε ἐν μάθημα κατὰ τῆς ζηλοτυπίας, ἀφοῦ ἐδασάνισε καὶ τὸν ἄνδρα τῆς εἰς τὸν ὁποῖον ἐν ταῦτοις μένει πάντοτε πιστὴ καὶ τὸν ἐραστὴν.

ΘΕΑΤΡΟΝ ὈΛΥΜΠΙΑ.

«Ἑρωτικὸ γοῆμα». Πικρικὴ κομωδία τοῦ Σαρδοῦ. Μελονοῦν ἐπαίξαν τὰ καλὰ πρόσωπα τοῦ θιάσου, τὸ Ἑρωτικὸ γράμμα ἐρατρίθη εἰς τὸν κάλαθον τῶν ἀχρήστων.

Οἱ κ. κ. Μελάς καὶ Κόκκινος εἶχον γράψῃ πρὸ ἔτους ἐν δράμα, τὴν «Φλόγα». Πρωτοῦ παιχθῆ διέστησαν οἱ συγγραφεῖς, συνεργῶνησαν πάλιν καὶ διὰ ταυτοσήμου ἀνκοινωνήσαντες μετὰ χρονολογικῶν ψευδωνυμῶν (δικαί;) ὡς Φορτοῦνο καὶ Μακκαδαῖος ἐσπευσαν νὰ γνωστοποιήσουν εἰς τὸ κοινόν, ὅτι σκοπὸς τῆς συνεργασίας των ἦτο νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν παρατηρηστέαν τάσιν τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν ξένων προϊόντων τῆς ἐλαφροῦς θεατρικῆς φιλολογίας μετὰ ἰδικὰ μαζ. Καὶ ὅτι εἰς τὸ πρῶτον ἔργον των, τὸ ὁποῖον εἶνε μία κομηντὴ, ἔδοκίμασαν μετὰ σκηρικὰ μέσα λεπτότερα κἄπως τῶν συνήθων, νὰ φθάσουν εἰς ὅμοιον ἐπιτυχῆς ἀποτελεσμά. Ἡ δὴλωσις αὕτη ἐνέβαλεν εἰς τόσας ἀπορίας, ὅσαι καὶ αἱ γραμμαὶ τῆς. Τάσιν πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ξένων ἔργων δι' ἑλληνικῶν ὁμοίαν ἐπιτυχίαν, οὐδαμοῦ βλέπομεν. Θὰ γράψουν καὶ ἄλλα ἔργα ὡσὲν τὴν «Φλόγα»; Τὰ σκηρικὰ μέσα ὑπῆρξαν λεπτότερα τῶν συνήθων;

Ἡ παράστασις τῆς «Φλόγας» εἶνε μία ἀποπειρα, μᾶλλον μίμησις ἀξιεπικῶν ἐγχωρίου παραγωγῆς comedie, ἀλλ' ὅχι ἐνδιαφέροντικὴ διὰ τὴν μὴ πείσῃ, ὅτι θὰ ἐκτοπισθοῦν γρήγορα τὰ Γαλλικὰ καὶ Ἰταλικὰ ἐλαφρὰ θεαματικὰ ἔργα. Ἐκτὸς τοῦ κ. Ξενοπούλου, ἄλλος δὲν ἠσυχολήθη καὶ αὐτὸς βέβαια δὲν ἀρκεῖ. Ἀλλὰ διὰ τὴν γράψαν κομηντὴ, πρέπει ὁ κ. Μελάς νὰ παύσῃ νὰ ἠφηνίζῃ καὶ ὁ κ. Ξενοπούλος νὰ Ζακυνθίζῃ.

Εἰς τὴν «Φλόγα» ἦνυσε τὸν ραλισμὸν τοῦ ὁ κ. Μελάς καὶ τὴν αἰσθηματικότητά του ὁ κ. Κόκκινος. Ἐπάρχουν καὶ χαριτολογήματα ἔχει καὶ πολὺ πνευματώδη—μὴ ὡρὰ ἀνταύγεια τῶν Νικοντεμείων σπινθηρισμῶν. Λαίπει ἐν ταῦτοις τὸ ἑλλήν. γράμμα. Ἡ μυσερικὴ ζωὴ τῶν ζωγράφων εἶνε ἀσυνήθης διὰ τὰς Ἀθήνας. Ἡ ὑπόθεσις δὲν παρουσιάζει καμμίαν πρωτοτυπίαν, κατὰρθωσαν ἔμως οἱ συγγραφεῖς νὰ συγκρατήσουν τὴν προσοχὴν τοῦ θεατοῦ.

Φλόγα εἶνε μία πρῆξιν ἠθοποιῶν ἡ ὁποία σφηνόσεται μετὰ δύο ἀγαπημένων ζωγράφων, τῶν ὁποίων ἡ συνεργασία ἐπακτείνεται οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ θήλειος. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε νὰ καταστρέψῃ τὴν φιλίαν τῶν δύο καλλιτεχνῶν. Συνδέεται μετὰ τὸν πρεσβύτερον ζωγράφον, ἀλλὰ δὲν ἀπορρίπτει καὶ τὴν ἀγκάλην τοῦ βροηθοῦ τοῦ ζωγράφου. Συλλαμβάνονται ἐπ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ πρώτου, ὅστις μεγαλοφύχως ἀφήνει τὸ ζεύγος νὰ πετάξῃ ἀπὸ τὴν δίδυμον ἐρωτικὴν φωλεάν πρὸς τὴν Κέρκυραν ἢ Φλόγα ρίπτει σάχητῃν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀπογοητευθέντος διὰ τὴν ἀπιστίαν ζωγράφου, ἀλλ' ἔρχεται πολὺ σύντομα νὰ τὴν διασκορπίσῃ μὴ ἄλλη γυναικίαν, θελατικὴν ἀλλὰ καὶ ἀνεκτικὴν, μία ἀριστοκράτις, ἥτις εἰλικρινῶς συμπαθεῖ τὸν ζωγράφον. Ὑπάρχουν καὶ δύο τύποι, κἄπως φευγαλέοι. Ἐνας ὀφείλουτος, ὅστις μὴ ἔχων ἰδέαν περὶ τέχνης προβαίνει εἰς παραγγελίας ἔργων μετὰ κομικῆς σοβαρότητος, καὶ ἕνας δημοσιογράφος δι' οὗ σκυρίζεται ἡ ἐπιπολαιότης τῆς ἑλληνικῆς κριτικῆς.

Ἡ ἐκτέλεσις πολὺ καλὴ. Ὁ κ. Βεῆκης ἐπαίξει μετὰ τὴν συνήθη εἰς αὐτὸν, τὴν κεντημένην εὐχέρειαν τῆς ὑποκρίσεως, μελετημένον ὅπως πάντοτε, ἀλλ' ἔσπευτο τῆς ἀπαιτουμένης εἰς μίαν κομηντὴ λεπτότητος. Ἡ δ. Κόκκου κἄπως ἄτονος εἰς τὸν ρόλον τῆς ἐλαφρᾶς γυναικός. Κάλλιστος ὁ κ. Νέξερ ὡς ἐροπλιστής. Τύπον γηραιᾶς ὑπερστράτας φυσικώτατον μᾶς ἔδωκεν ἡ παλαίμαχος κ. Β. Στεφάνου.

«Ὁ Ἀρλεκίνος Βασιλεὺς» δράμα τοῦ Αὐστριακοῦ Ροδόλφου Lothar, ἐπαίχθη τὸ πρῶτον τῷ 1900 εἶχε δὲ μεγίστην ἐπιτυχίαν εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην πρὸς ὅλην τὴν πολεμικὴν τῶν κριτικῶν. Ἔργον τολμηρὸν καὶ παραδόξον. Τοῦ εἶδους αὐτοῦ ἔργον ἔχομεν Γαλλικὸν τοῦ Συρανῶ ντὲ Μπερζεράκ καὶ Ἑλληνικὸν τὸν «Γελοωτοῖν τοῦ Βασιλέως» τοῦ κ. Δημητρακοπούλου. Ἡ ὑπόθεσις ἐξελισσεται κατὰ τὴν ἸΣΤ' αἰῶνα εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ Ἰταλικὰ κρᾶτη. Ὁ βασιλεὺς εἶνε ἐτοιμοθάνατος, ὁ δὲ διάδοχος ἐκφυλὸς διασκεδάσει μετὰ ἕνα θίασον παλαίστων. Γελαῖ ἀδίσκοπα, δὲν τὸν ἐνδιαφέρει τίποτε, διασκεδάσει μετὰ τὸν Ἀρλεκίνον του, ὅστις τὸν μίμειται. Ἀξιοσημείωτον εἶνε τὸ γέλοιο του πλατῶ, θορυβῶδες, σαρκαστικόν, περιφρονητικόν. Ἀλλὰ συγχρόνως ἐπιτίθεται τῆς Κολομβίννας—αὐτὸ ἐξαγριώνει τὸν Ἀρλεκίνον, ὅστις τὸν πνίγει καὶ πετᾷ τὸ πτώμα του ἀπὸ τὸν ἐξώστην εἰς τὴν θάλασσαν. Τὴν

στιγμὴν ἐκαίνην θνήσκει ὁ γέρον βασιλεὺς οἱ ἐχθροὶ τοῦ Κράτους Γενοδέσοι εἰσβάλλουν καὶ ἀναζητεῖται ὁ πρίγκηψ Διάδοχος. Διὰ τὴν σωθῆ ὁ Ἀρλεκίνος, μεταμορφοῦται τόσον τέλει ὥστε παρουσιάζεται αὐτὸς ὡς Διάδοχος. Ὅλοι ἀπατῶνται, πλὴν τῆς βασιλίσσης, ἢν καὶ εἶνε τυφλή. Ἀλλὰ διὰ τὴν σωτῆ τὸ κράτος, τὸν στέφει βασιλεῖα. Ὅλα αὐτὰ διαδοχικῶς ἐκτελεῖται εἰς τὰς δύο πρώτας πράξεις. Ἀλλ' αἱ ἐπόμεναι δύο—αἱ πολὺ ἀνώτεροι—ἀποτελοῦν τὸν κύριον σκοπὸν τοῦ ἔργου. Εἶνε μία σαρκαστικὴ σάτυρα τοῦ θεσμοῦ τῆς βασιλείας, ὅσος ἐνεφανίσθη εἰς διαφόρους ἐποχάς, διαλαμβάνει μίαν φιλοσοφικὴν εἰρωνείαν διὰ τὰ ὑψηλὰ ἀξιώματα, δταν περιέρχονται εἰς ἀναξίους κληρονομίους, ἕνας καταπέλτης διὰ τὰ ψεῦδη τῆς ζωῆς. Ὁ Βασιλεὺς Ἀρλεκίνος εἶνε φιλοφρόνως βασιλεὺς. Θέλει νὰ διοικῇ ὁ θεὸς τοῦ αὐταρχικῶς, ὀργιάζει γύρω του ἡ ὑποκρισία, ὡς ἐμβλημα τοῦ πρέπει νὰ ἔχη. «Ἡ δύναμις εἶνε ἀνωτέρα τοῦ δικαίου», ἐν τέλει δὲ συνωμοτοῦν ἔλοι κατὰ τῆς ζωῆς του. Ὁ Ἀρλεκίνος, ὁ ὁποῖος δὲν ἦτο καθόλου εὐχαριστημένος μετὰ τὸ στέμμα, ἀηδιάζει, τὸ πετᾷ περιφρονητικῶς διὰ τὴν ζωσθῆ καὶ πάλιν τὸ ξύλον σπαθῆ τοῦ γελοωτοῦ. Ρίπτεται εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς ἀγαπημένης του Κολομβίννας, καὶ φεύγει ἀπὸ τὸ Βασιλεῖον εἰς βάρους τοῦ ὁποῖου γελαῖ ὁ ἠθοποιὸς τοῦ λαοῦ.

Ἡ λεπτὴ ψυχολογία, τὸ φιλοσοφικὸν σκῶμμα, ἡ ἔξυπνη ἐλευθεροστομία, τὰ πικρὰ ἀλλὰ γεμάτα ἀληθείας διδάγματα ἀφθονοῦν. Οἱ χαρακτηριστεῖς διαγράφονται μετὰ ἀλήθειαν, σαφεῖς, εἰς σκηνὰς ἐξελισσομένας μετὰ γοργότητος καὶ εἰς ἀπόροπα διεγείροντα τὸ ἐνδιαφέρον ἀπὸ τῆς α'. ἀκόμη πράξεως. Ἡ θεαματικότης δὲ—καὶ κατέβαλεν ὁ θίασος φιλοτίμους πρὸς τοῦτο προσπαθείας— καθιστᾷ τὸ ἔργον περισσότερον ἀπολαυστικόν.

Ἐκ τῶν ἠθοποιῶν τὰ σκῆπτρα τῆς ἐπιτυχίας ὡς Βασιλεὺς Ἀρλεκίνος ἐκράτησε στερεὰ ὁ κ. Βεῆκης. Εἰς τὴν τρίτην πράξιν ἰδίως καθ' ἣν παίζει τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως ἐπαίξει θεωμάσιον. Ὁ ρόλος του ὁ πλῆρης μεταπτώσεων σοβαρῶν καὶ εὐθύμων στιγμῶν ἀπεδόθη μετὰ εἰλικρινείαν. Ἀριστος ὁ κ. Μουστάνκας ὡς πρίγκηψ, κάλλιστη ἡ κ. Στεφάνου ὡς βασιλίσσα. Ὑπενθύμισαν τοὺς πρωταγωνιστὰς τοῦ παλαιοῦ καλοῦ καιροῦ τοῦ Ἑλλ. θεάτρου. Τὰ ἄλλα πρόσωπα ὑπελήφθησαν πολὺ, ἰδίως ἡ κ. Μουστάνκα καὶ ἡ δ. Κόκκου.

Ἡ μετάφρασις, πολὺ καλὴ, τοῦ ἠθοποιοῦ κ. Α. Νίκα.

«Πρὸς τὸν ἔρωτα». Κομηντὴ πεντάπρακτος τοῦ Γκατιγιό, κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Ἀννίου. Ρομαντικὴ σχοινοτενῆς ἐρωτικὴ περιπέτεια, ἡ ὁποία ἠμποροῦσε νὰ ἦτο καὶ τρίπρακτος, χωρὶς νὰ χύτῃ τίποτε. Ὑπόθεσις κοινοτάτη. Ἐνας ζωγράφος ἀγαπᾷ εἰς ἕνα καμπαρὲ τῆς Μονμάρτης μίαν ἐλαφρὰν γυναῖκα. Ὁ ἔρωτος του θερμὸς, βελῶδες εὐρίσκει μίαν διαρκῆ

ἀρνησιν τῆς γυναίκος αὐτῆς, ἡ ὁποία τὸν ἀγαπᾷ ἀλλὰ καὶ τὸν βασανίζει. Ἐπὶ τέλους χωρίζονται καὶ εἰς τὸ διάστημα αὐτὸ ἐκείνος ἀρραβωνίζεται, αὐτὴ ὑπανδρεύεται, ἀλλὰ πάλιν συναντῶνται, αὐτὸς ἐλεύθερος καὶ ἀγαπῶν πάντοτε τὴν παλαιὰν φίλην του, ἐκείνη ἀνταγαπῶσα, ἀλλὰ χωρὶς νὰ δίδῃ τὴν εὐτυχίαν. Καὶ ὅταν αὐτὴ πρόκειται νὰ φύγῃ μετὰ τὸν ἄνδρα τῆς διὰ μακρὸν ταξίδι, αὐτὸς μοιραῖον θῆμα τοῦ ἔρωτος, πηγαινέει νὰ πῆσῃ εἰς τὰ νερὰ τῆς λίμνης.

Ἡ κ. Καλογερίκου ἔπαιξε ἐκτάκτως καλὰ, ψυχολογήσασα ἐπαρκῶς τὸν δύσκολον ρόλον τῆς. Λίαν καλαιδέητοι καὶ πολυτελεῖς αἱ ἀμφιεσεις τῆς.

Ἡ κ. Γαβριηλίδου πολὺ καλῶς

Τὸ ἔργον δὲν ἐκράτησε εἰμὴ μόνον τρεῖς ἑσπέρας.

Λίαν ἐπικαίρως παρεστάθη ἡ «Εἰρήνη» τοῦ Ἀριστοφάνους, κατὰ μετάφρασιν ἔμμετρον ὁμοιοκατάληκτον καὶ σκηρικὴν διασκευὴν τοῦ κ. Δημητρακοπούλου, ὅστις καὶ ἄλλας κωμωδίας τοῦ ἀρχαίου κωμωδιογράφου ἐπιτυχῶς μετένευχε εἰς τὴν σύγχρονον φρασσεολογίαν. Ἡ «Εἰρήνη» ὑπέστη περιτομὰς, ἀπαραιτήτους διὰ νὰ καταστῇ προσιτὴ καὶ εἰς ὅτα κυριῶν.

Τῆς παραστάσεως προηγῆθη ἔμμετρος πρόλογος τοῦ μεταφραστοῦ περὶ τοῦ θέματος τοῦ ἔργου, ἀπαγγελθεὶς εἰς τὸ προσκήνιον ὑπὸ τοῦ κ. Λύτρα. Ἀρκετὰ ἐξυπνος, ἐν εἶδος ὀρεκτικῆς διὰ τοὺς ἀκροατάς.

Τὴν «Εἰρήνην» ὁ Ἀριστοφάνης ἔγραψε κατὰ τὸ 13ον ἔτος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ὅτε οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Σπαρτιάται, καίτοι ἀποκωμωμένοι ἐκ τοῦ πολέμου, δὲν συνωμολόγουν ἐν τούτοις εἰρήνην. Οἱ βιομήχανοι τῶν πολεμικῶν εἰδῶν ἐθησαύριζον καὶ ἤθελον τὸν πόλεμον. Ἡ αἰσχροκέρδεια ἐκυριάρχει ἀλλ' οἱ ἀστοὶ ἐπεινοῦσαν καὶ ἐζήτησαν τὴν εἰρήνην. Ὁ Ἀριστοφάνης ἐσαύτισε τὴν ἀφελότητα αὐτῶν χαριέστατα, ὑποδεικνύων τὰ ἀγαθὰ τῆς εἰρήνης.

Ὁ ἀμπελοργὸς Τρυγαῖος ἀναβαίνει εἰς τὸν Ὀλυμπον ἐπιβαίνων ἐπὶ τεραστίου κανθάρου τὸν ὁποῖον ὑποβάλλει εἰς ὑπερσυσμὸν καὶ αὐτὸς ἐξογκοῦται μέχρι... γαϊδάρου. Καὶ ὅταν τὸν ἐρωτᾷ ἡ κόρη του διατὶ δὲν ἔπνευσε τὸν Πήγασον, ἀπαντᾷ ὅτι δι' ἐκείνον ἤθελε τροφήν, ἐνῶ ὁ κἀνθάρος θὰ ἐτρέφετο μετὰ αὐτὸς θὰ ἐχώνευε. Εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἀνακτόρων τοῦ Διὸς τὸν σταματᾷ ὁ Ἐρμῆς. Δίπλα εἶνε ἐν σπήλαιον πεφραγμένον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὁ Πόλεμος ἔχει φυλακίσθῃ τὴν Εἰρήνην. Ὁ Πόλεμος κοπανίζει εἰς πελώριον γουδί τὰς Ἑλλ. πόλεις. Ὁ Ἐρμῆς δωροδοκῆθεις ἀπὸ τὸν Τρυγαῖον ἐπιτρέπει εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς ἀκολουθούς του ἀγρότας νὰ ἀποσπάσουν διὰ σπῆλαιον τοὺς λίθους τοὺς φράκτοντας τὸ σπήλαιον, ὅθεν ἐξέρχεται πάλλευκος ἡ Εἰρήνη ἀκολουθουμένη ἀπὸ τὴν Θεωρίαν συμβολίζουσαν τὴν πολιτειακὴν ζωὴν καὶ τὴν Ὀπώραν ἀντι-

προσωπεύουσαν τὴν ἀγροτικὴν εὐτυχίαν. Ἀφίνει ὁ Τρυγαῖος τὴν Εἰρήνην νὰ βασιλεύῃ εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ κατεβαίνει εἰς τὴν Γῆν μετὰς δύο ἄλλας κοσμικὰς θεαίνας. Εἰς τὴν γ' πρᾶξιν ἀντιπαρέρχονται οἱ πλουτῖσαντες ἐκ τοῦ πολέμου λοφροποιοί, θωρακοποιοί, κρανοποιοί ὀδυρόμενοι διότι ἐγένετο εἰρήνη. Ὁ Τρυγαῖος τοὺς ξυλοφορτώνει, ραντίζει τὸ καινὸν μετὰ κριθᾶρι, σύμβολον γονιμότητος, καλεῖ τοὺς ἀγρότας νὰ καλλιεργῶν τὴν γῆν καὶ νυμφεύεται καίτοι γέρον τὴν Ὀπώραν, ἐνῶ ἡ Θεωρία προσρίζεται διὰ τὴν Βουλῆν. Πολλὰ μέρη τῆς κωμωδίας τόσον πολὺ συγχρονίζονται, ὥστε νὰ ἐκμηδενίζονται αἱ διαρρέουσαι χιλιετηρίδες.

Ἡ κωμωδία ἀνεπιβάσθη μετὰ πολλὴν ἐπιμέλειαν. Τὸ πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον τοῦ Τρυγαῖου δ. κ. Νέξερ ἀπέδωκε μετὰ πολλὴν ζωηρότητα, ἰδίως τὰ κωμικὰ του σκιετήματα ἦσαν ξεκαρδιστικά. Ἡ εἰδικῶς προσληφθεῖσα Ρωσσις κ. Καμίνσκου ἐχώρεισε πολὺ ρυθμικὰ δύο χοροὺς, ἓνα φανταστικὸν κ' ἓνα βακχικόν.

Δύο σκηνογραφίαι ἐπὶ σχεδίων τοῦ κ. Βουζαντίου, ἀρκετὰ παραστατικά, καίτοι νεωτερίζουσαι εἰς τεχνοπρίαν.

Ἡ Ἀγγλικὴ φάραξ «Ἡ Θεία Σίταρι» ὑπὸ τριῶν κωμωδιογράφων γραφεῖσα Ἀλπιντ-Ἀγούδ-Βὼν εἶνε εὐφρεστάτη. Εἰς ἱατρὸς ἀπένταρος ἀναμένει τὴν θείαν του γεροντοκόρην. Πλήθος κωμικότητων συμβαίνουν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναμονῆς· καθεὶ πρόσωπον εἶνε καὶ ἓνας τύπος. Ἡ ἐκτέλεσις πολὺ καλῆ. Ὁ κ. Λύτρας, ὡς ἱατρὸς, ἔπαιξε μετὰ μῆτρον, ἀρίστη ἡ κ. Στεφάνου ὡς ὑπηρέτρια. Ἡ δ. Νιρδάνου διὰ πρώτην φοράν ἐμφανισθεῖσα εἰς ρόλον ἐκτενῆ, ἀπέδειξε πολλὰ χαρίσματα ἡθοποιίας.

Ὁ κ. Δελιακατερίνης εἶνε ἡθογράφος εἰς τὰς κωμωδίας του καὶ προσπαθεῖ νὰ μὴ ἐκφεύγῃ τῆς ἀληθείας, γνωρίζει δὲ καλὰ τὸ θέατρον, ὥστε νὰ μὴ ἀστοχῇ σκηρικῶς. Εἰς τὰ «Χαμίνια» ἐξωγράφησε τοὺς μάγκες μετὰ πολλὴν ἀκριθείαν, ὅπως εἰς τὸ «Παρθεναγωγεῖον» τὸν μαθητόκοσμον. Τὸ Μεγάλο κικὸ εἶνε ἡ κακογλωσσία. Θέμα περιορισμένον, τὸ ὁποῖον ἐπεκτείνας εἰς τρεῖς πράξεις κατέστησε κωμικόν. Στερεῖται γοργότητος τὸ ἔργον, προσκαθεῖ νὰ παρυσίασῃ τύπους μόνον· μίαν κωμικοσοῦρας, ἡ ὁποία ἐκ μιᾶς φράσεως ἐξάγει συμπεράσματα φαντασιώδη καὶ δημιουργεῖ ἐπεισόδια εἰς βῆρος τῶν ἄλλων, ἐνὸς ἱατροῦ ἀφηρημένον καὶ ἐνὸς εἰσαγγελέως πάσχοντος ἀπὸ ὑπνηλίου. Τὰ ἄλλα πρόσωπα ἄτονα, ἰδίως ὁ τοῦ Ἀριστείδου, ὁ ὁποῖος εἶνε εἰς τὸ ἔργον ὡς ἐν εἶδος κομπέρ. Ὁ τύπος τοῦ δημοσιογράφου ἀνεπιτυχῆς. Ἡ τελευταία σκηνὴ τοῦ ψαλιδίσματος τῆς γλωσσαλγοῦ, παιδαριώδης.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ

Τοῦ Λέο Μπάρδ ἡ νέα ἀπάχικη ὀπερέττα «Μαντάμ ντὲ Τεμπ» ἐπαίχθη ἀδεία τοῦ συνθέτου—τὸ ἀναφέρωμεν ὡς σπάνιον γεγονός εἰς

τὰ ἑλλην. θεατρικὰ χρονικά—καὶ κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Βεκιαρέλλη. Τὸ λιμπρέττο δὲν ἔχει πρωτοτυπίαν.

Εἰς ἐργοστασίᾳρχος νεωτερισμῶν πηγαινέει μετὰ τὴν γυναῖκα του εἰς ἓνα καμπαρέ τῆς Μονμάρτης. Αὐτὸς προσκαλεῖ διὰ τὸ κατὰστημά του τὴν ἀπάχισσαν, ἡ ὁποία τοῦ λέγει ὅτι εἶνε ἡ πασίγνωστος Παρισινὴ χειρομάντις ντὲ Τεμπ, ἐνῶ ἡ γυναῖκα του ἐρωτεύεται τὸν ἀρχιπάχην. Ἐγκαθίσταται τὸ ἀπαχικὸν ζεῦγος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐργοστασίάρχου· ἀλλ' ἡ νέα ζωὴ παρ' ἑλὴν τὴν πολυτέλειαν δὲν τοῖς εἶνε ἀρεστὴ καὶ φεύγουν διὰ νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν προτέραν ζωὴν.

Ἡ μουσικὴ γεμάτη βαλλισμοὺς, πολὺ γλυκαῖα, μελωδική, ἀλλὰ χωρὶς πρωτοτυπίαν. Ἐπαιξαν καλὰ, ἡ δ. Λαουτάρη, ἡ ὁποία μετὰ τὴν ἔντονον φωνὴν τῆς, τοὺς εὐστρόφους χοροὺς τῆς εἶνε τὸ κυριώτερον στήριγμα τῆς ὀπερέττας τοῦ «Πανελληνίου» δ. κ. Κορινιώτης ἀρκετὰ ζωηρῶς καὶ δ. κ. Μ. Φιλιππίδης, ὅστις εἰς τὸ πρόσωπον ἐνὸς ἡλιθίου σχεδιαστοῦ ἀπέδειξε προσόντα ἐξαιρετικά καὶ ὡς κωμικός. Ἐἶνα ταγκὸ τριηλοῦν χορεύεται ἀπὸ τὰς κ. κ. Λαουτάρη, Μαντέα καὶ Φιλιππίδην τέλεια.

Εἰς τὸ «Πανελλήνιον» ἐκυριάρχησεν ἡ Σαμπανιέδα. Ὡς Μανὸν ὑπῆρξε θαυμασιὰ. Ἡ λεπτὴ καὶ αἰσθηματικὴ μουσικὴ τοῦ Μασενὲ ἐξωντάνευσε γοητευτικῆ εἰς τὰ χεῖλη τῆς. Ἀριστος καὶ ὁ Μπεργκαμίνι, ἀποτελέσας τὸ ἀντάξιον συμπλήρωμα τῆς κ. Σαμπανιέδα. Ἡ Ἑλληνὶς ὑψίφωνος ἔπαιξε ἐπιτυχῶς καὶ τοὺς «Ἀλιεὶς μαργαριτῶν» τοῦ Ντελίμπ, πρώτην φοράν παιχθέντας ἐν Ἑλληνικῇ μεταφράσει.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΛΑΜΠΡΑ

Οἱ «ἄθᾶντοι» ὅπως ἀνεγράφετο εἰς τὰ πρό τριακονταετίας θεατρικὰ προγράμματα «Μυλωνάδες», τὸ πρῶτον παρασταθῆν ἐν Ἀθήναις κωμειδύλλιον Ἰταλικῆς προελεύσεως, διασκευάσθη ὑπὸ τοῦ κ. Νίκα μετὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν ὀνομάτων καὶ τὴν προσθήκην ὀλίγων νεωτεριστικῶν φράσεων, μιᾶς καντάδας καὶ ἐνὸς τσιγγάνικοῦ χοροῦ καὶ ἐνεφανίσθησαν ὡς «Ἐρωτευμένοι».

Ὁ κ. Χατζηαποστόλου προσήρμοσεν ὠριάς μελωδίας καὶ τὸ παλαιὸν κωμειδύλλιον ἔτερψε μετὰ τρεῖς γενεὰς ὡς ὀπερέττα τὸ νοήμον Ἀθηναϊκὸν καινόν.

Ἐκ τῶν ἡθοποιῶν πρέπει νὰ ἀναφερθοῦν δύο θαυμάσιοι τύποι. Τῆς κ. Φύρστ ὡς γεροντοκόρης καὶ τοῦ κ. Χέλμη ὡς κωμοῦ. Ἡ δ. Ο. Καντιώτου ὡς Πιπίνος, πολὺ χαριτωμένη.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ

Νέον ἔργον ἢ μάλλον νέος συνθέτης ἔκαμε ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν. Τὸ ἔργον εἶνε ἡ κατὰ τὸ πρόγραμμα «Φρυλικὴ συμφωνικὴ τραγωδία» τοῦ Κόκκινου σπαλιέττο, συνθέτης ὁ ἀγνωστος εἰς τοὺς Ἀθηναίους κ. Δημ. Ζάττας (ἢ Τσάθας). Τρόφιμος τοῦ Ὀρφανοτροφείου Χατζηκώστα, ἐφοίτησεν ἐπ' ὀλίγον εἰς τὸ Ὄδειον καὶ εἶτα μετέβη εἰς Βιέννην καὶ Πράγαν, ἐγκατεστάθη

δὲ κατόπιν εἰς Κων/πολιν. Ἐγράψε ὀκτὼ ὀπερέττας, πάσας Ἀνατολικῆς ὑποθέσεως. Τὸ λιμπρέττο τοῦ Κόκκινου Σπαλιέττου ἔγραψεν ὁ ἡθοποιὸς κ. Πρινέας ἐπὶ θρόλου Κηθηραϊκοῦ τοῦ 19' αἰῶνος, ὡς τὸν διέσωθεν ὁ ποιητὴς Ε. Στάης.

Μία κόρη τοῦ χωριοῦ εἶχε μάτια ποῦ καὶ τὸν δυνατώτερον ἄνδρα τὸν καθυπέτασσαν. Ἄλλοῖμονον σ' ἐκείνον ποῦ θὰ τὸν ἐβλεπε! Ἡ κόρη αὐτὴ φοροῦσε πάντα σπαλιέτο (σάλι) μαγικὸ καὶ καταραμένον, μετὰ πολὺ τιμα πετράδια. Ἐνα παλληκᾶρι τὴν ἐσκότωσε διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴ τυραννίαν τὸ χωριό. Ἡ νεκρὰ εἶχε πάντα ἀνοικτὰ τὰ μάτια καὶ κανεὶς δὲν τολμοῦσε νὰ τῆς τὰ κλείσῃ. Ἐγίνα Νεράιδα καὶ τὸ σπαλιέτο τὸ ἐπῆραν αἱ χωρικοὶ καὶ τὸ ἐτοποθέτησαν εἰς τὸ εἰκονοστάσιον τῆς ἐκκλησίας. Αὐτὴ εἶνε ἡ παράδοσις.

Ἡ Ρένα, μιὰ ἰδιότροπη χωριατοπούλα ἀρραβωνιάζεται ἓνα παλληκᾶρι, ἀλλὰ τὴν ἀγαπᾷ συγχρόνως ὁ γυῖος τῆς Νεράιδας μετὰ τὸ σπαλιέτο, ποῦ τὸν λένε βλοὶ τρελλό.

Ἡ Ρένα ὑφίσταται ὄλην τὴν ὑποβολὴν τοῦ θρόλου καὶ μολονότι ὑπανδρεύεται, δέχεται στὸ σπῆτι τῆς τὸν γυῖο τῆς Νεράιδας, ὁ ὁποῖος κλέβει τὸ κόκκινον σπαλιέτο ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ δίδει εἰς τὴν Ρένα. Τὸ φορεῖ ἐκείνη καὶ πεθαίνει τὸ βράδυ τῆς Ἀναστάσεως, ἐνῶ οἱ χωρικοὶ πυρπολοῦν τὸ σπῆτι τῆς εἰς τὸ ὁποῖον εὐρέθη τὸ καταραμένον σπαλιέτο.

Ἡ ὑπόθεσις σκηρικῶς ἔχει καλὰ διαρρυθμισθῆ, τὸ λιμπρέττο ὁμοῦ, καλὸν κατὰ τὰ ἄλλα, θέλει εἰς τινὰ μέρη μικρὰν ἐπεξεργασίαν διὰ νὰ γίνῃ ἀπλοῦστερον εἰς ἔκφρασιν, ἀφοῦ πρόκειται περὶ λαϊκοῦ θρόλου. Τὰ λόγια λ. χ. τοῦ γυιοῦ τῆς Νεράιδας εἶνε πολὺ λυρικά.

Ἡ μουσικὴ συνίσταται εἰς πρελούνια, ἀνὰ ἓν εἰς ἐκάστην πρᾶξιν, εἰς δύο χορωδίας καὶ εἰς ὑποκρούσεις αἱ ὁποῖαι ἔπρεπε νὰ ἦσαν περισσώτεροι. Κυρίως τὸ ἔργον δὲν εἶνε ὀπερα, διότι ἡ παράστασις εἶνε συνεχῆς πρᾶξις διαλογικῆ. Ἄλλ' ὁ κ. Ζάττας ἐνεφανίσθη κατὰ τρόπον Ἑλληνικώτατον, μετὰ ἀγνωστὴν αἰσθηματικὴν καὶ ἔγραψε σύνθεσιν, ἡ ὁποία τιμᾷ τὴν νεοελληνικὴν μουσικὴν. Τίποτε ξενικὸν ἢ ἐξεζητημένον. Πάλλεται εἰς τοὺς ἤχους ἡ λαϊκὴ ψυχὴ, τὸ μυστήριον τοῦ θρόλου, ἡ τραγικότης τοῦ μοιραίου. Ὁ συνθέτης, νεαρῶτατος, ἐπῆρε ἓνα καλὸν δρόμον καὶ θὰ γίνῃ ἀσφαλῶς ὁ εὐλικρινέστερος ἐρμηνευτὴς τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς, ἂν ἐπιδοθῇ εἰς μελέτην.

Τὸ ἔργον ἡδίκηθη παιχθὲν ἀπὸ θίασον . . . ὀπερέττας. Πλὴν τῆς δ. Κολυβά ἡ ὁποία ἔπαιξε μετὰ πολλὴν τέχνην ἀναπτύχασα καὶ προσόντα τραγωδοῦ, ὑπενθυμίζουσα εἰς τὴν φωνὴν τὴν δ. Κοτοπούλη, καὶ τῆς κ. Λοράνδου, ἡ ὁποία ἐχαρκτηρίσεν μετὰ πολλὴν φυσικότητα μιὰ πνευματικὴ γρηούλα, τὰ ἄλλα πρόσωπα ἦσαν ἀκατάλληλα. Οἱ κ. κ. Γληνὸς καὶ Βαλέττας ἀπήγγελλον ὡς μαθηταὶ τοῦ κ. Σιγάλα. Ὁ δευτέρος μάλιστα ἦτο ψυχρότατος. Ἡ ὀρχήστρα ἀνεπαρκῆς δὲν κατώρθωσε νὰ ἀποδώσῃ πλήρη τὴν μουσικὴν ἔμπνευσιν, μολονότι ἡ ἐνορχήστρωσις

ήτο άρίστη. Τά σκηινικά πτωχότατα. Πόσον θά έκέρδιζε τό έργον εάν εις τό βάθος παρήλαυεν ή λιτανεία άντι άπλώς νά άκούε-ται από τών παρασκηινίων ό θόρυθος τής παρελάσεως! Αίσθητή έπίσης ή έλλειψις χορωδίας, ήτις και αύτή από τών παρασκηινίων ήκούσθη.

ΘΕΑΤΡΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Εις τό θέατρον Πλέσσα έπαίχθη νέον έργον τοῦ εκ Κων/πόλεως κ. Άλ. Ράλλη, ό «Ήρως τής Κρήτης». Έγγραφή Γαλλιστί έμμέτρως, και μετεφράσθη εις στίχους υπό τοῦ κ. Α. Γαλανού. Η άπόπειρα τής αναπαραστάσεως Ιστορικών γεγονότων επί σκηινής και δή τής Κρήτης ήστό-χησεν, εις τινα δε σημεία έφθασε κατά τοῦς ειδότας, μέχρι διαστρεβλώσεως τών ήθών και έθίμων τής ήρωϊκής μεγαλονήσου. Είνε ά-πλώς μία αίσθηματική σκηνογραφία τής έπο-χής τοῦ 66—68. Έκ τών ήθοποιών, έπαιξε καλά ή έρασιτέχνης δεσποινίς Μπέλλου.

— Ο κ. Εὔστρατιάδης έχει δημοσιεύσει πρό έτών ωραίον κοινωνικόν διήγημα, τήν «Άράχνη». Τό έδραματοποίησεν ό κ. Α. Μωρατίτης και παρεστάθη ως πρωτότυπος κο-μεντί.

— Τό Έλληνικόν Μελόδραμα ένισχύθη δι' Ιταλῶν καλλιτεχνῶν. Πρώτη ένεφανίσθη ή Ρωσίς άλλ' έν Ιταλία ζήσασα μεσόφωνος Αία Ντεγγράντη, ή όποία ήρσεν ως Κάρμεν και εις τήν Φαβορίταν. Ο κ. Ντερόζα ύψίφωνος, έλθών και άλλοτε εις Αθήνας, εινε νεώ-τατος με γλυκεϊαν φωνήν, πολύ διαυγή ιδίως εις τές ύψηλές νότες. Εις τήν «Τραβιάταν» έ-δειξεν δλην του τήν τέχνην. Ο βαρύτονος κ. Σκαμοῦτσι έχει φωνήν μεγάλης εκτά-σεως και έντάσεως. Ο ύψίφωνος κ. Τομα ζίνι, τοῦ θεάτρου Σάν Κάρολο τοῦ Μιλάνου, έξετιμήθη πολύ εις τόν «Τροβατόρε» Ο βαθύφωνος κ. Τολέντο πολύ καλός.

Έν Αμερικῇ άπήργησαν οι ήθοποιοί τών

θεάτρων και κινηματογράφων και τά θεάτρα έκλεισαν. Έν Παρισίοις άλλη άπεργία τών ήθοποιῶν τών καρφοδείων και κινηματογράφων. Έν Μιλάνῳ τής Ιταλίας άλλη, λήξασα δι' άμοι-βαίων υποχωρήσεων. Αὔξησης μισθῶν και ρύθ-μισις σχέσεων μεταξύ θεασαρχῶν και ήθοποιῶν ή άφορμή. Οι Αθηναίοι ήθοποιοί δέν ήτο δυ-νατόν νά καθυστερήσουν. Και τό άπόγευμα τής 14 Σεπτεμβρίου άπήργησαν όλοι, πλην 2—3. Έξήτησαν ύγεινήν βελτίωσιν και άνεσιν τών διαμερισμάτων των εις τά θεάτρα, έξασφάλισιν τών άποσκευῶν κατά τά ταξείδια, Ισο έπί τοῦ όλου μισθώματος πρός περιθάλψιν τών πασχόν των ήθοποιῶν, και δεκάλεπτον έφ' έκάστου ει-σιτηρίου διά τήν Ίδρυσιν ταμείου συντάξωσιν. Τά δύο τελευταία αιτήματα οι έργοδοταί δια-σάρχοι δέν έδέχθησαν. Ανεπιτύχθη εκάτέρω-θεν πείσμα και ή άπεργία έξακολουθεϊ. Οι διασάρχαι εργάζονται, συμπληροῦντες μετά κόπου τά κενά, οι άπεργοί δίδουν παραστάσεις και σκέπτονται περί Ίδρύσεως τριῶν συνεργα-τικῶν θιάσων. Η παρέμβασις τοῦ ύπουργείου τής Έθν. Οικονομίας απέβη ματαια. Οι δια-σάρχαι τοῦ «Έλλην. θεάτρου», τοῦ θεάτρου τοῦ «Λαοῦ» και τοῦ «Πολυθεάματος» έδέχθη-σαν άμέσως όλα τά αιτήματα.

Εις μίαν πράστασιν τών άπεργῶν έπαίχθη και μονόπρακτον δράμα τοῦ Γάλλου συγγρα-φέως Καρόλου Μπερ «Τρείς μάσκες», Κορσι-κανικῆς υποθέσεως. Η περίφημος vendetta άπο-τελεϊ τήν βάσιν τοῦ έργου, με πολλήν τέχνην γραμμένου και πρωτοτυπίαν. Οι άδελφοί μιὰς νέας εκδικουῦνται τόν πατέρα τοῦ νέου άνθιστά-μενον εις τόν γάμον τής άδελφῆς των με τόν υιόν του, όστις τήν ειχεν άπατήσῃ. Μίαν νύκτα τών Αποκρεω τόν σκοτώνουν και μετημψι-σμένοι φέρουν εις τόν πατέρα τόν σκοτομένον και αύτόν με μάσκαν ως δηθεν μεθυσμένον. Η άναγνώρισις τοῦ πτώματος άποτελεϊ τήν τρα-γικωτάτην λύσιν τοῦ δράματος.

Γ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Τήν 1 Οκτωβρίου αρχίζουν αι ιδιωτικαι καλλιτε-χνικαι εκθέσεις έν τη αίθούσῃ Γεο. Πρώτος θά εκ-θέσῃ ό κ. Β. Μποκατοιάμπης, όστις κατά τό θέρος έν Κερκύρα ειργάσθη άρκετούς μεγάλους πίνακας. Κατό-πιν θά εκθέσῃ ό κ. Ε. Θωμόπουλος και μετ' αύτόν ό κ. Ίωαννίδης. Λέγεται ότι τόν Φεβρουάριον θά γίνη ή Διαρκής Καλλ. Έκθεσις, ήτις κατά τό 1919 δι' έλ-λείψει αίθούσης δέν διοργανώθη.

— Εις τόν ένεργηθησομένον τήν 2 Οκτωβρίου δι-αγωνισμόν διά τήν ύποτροφίαν τοῦ κληροδοτήματος Μπόζου πρός σπουδήν των καλών τεχνῶν, έγένοντο δεκαί αι ζωγραφίκοι δεσποινίδες. Εὔδοκία Σαμουίλη, Μαρία Αναγνωστοπούλου και Πηνελόπη Λαμψαν-τοπούλου.

— Η διά τήν διαφήμισιν των έντόκων γραμματίων Έπιτροπή άποτελουμένη εκ των κ. κ. Ρουνοπούλου, Νιρβάνα και Παπαντωνίου ένέκρινε κατόπιν διαγω-νισμοῦ έννεα πίνακας εκ των όποιων τέσσαρες άνή-κουν εις τήν έταιρειάν «Ζεδ», δύο εις τήν κ. Η. Λύ-τραν και ανά μία εις τοῦς κ. κ. Φροῦδάν και Βυζάν-τιον. Έκαστος θά λάβῃ 600 δρ.

— Συνήλθεν εις πρώτην συνεδρίαν υπό τήν προε-δρείαν τοῦ ύπουργοῦ τής Παιδείας ή Έπιτροπή πρός Ίδρυσιν προτομῆς τοῦ εκ πατρὸς Γάλλου και εκ μη-τρὸς Έλληνίδος ποιητοῦ Σενιέ. Η έν Αθήναις Έ-πιτροπή άποτελεῖται εκ τοῦ Ύπουργοῦ τής Παιδείας κ. Λίγκα ως προέδρου, τοῦ κ. Σβορώνου ως γραμ-ματέως, τοῦ κ. Μ. Καμάρα ως ταμίου και τῶν κ. κ. Φουζέρο, Κ. Παλαμά και Ι. Δροσίνη, ως μελῶν. Η δ' έν Παρισίοις Έπιτροπή πρός τόν αὐτόν σκοπόν

συσταθεῖσα, άποτελεῖται εκ τοῦ ύπουργοῦ τής Παι-δείας και τῶν Καλῶν Τεχνῶν κ. Λαμφρέ, τοῦ κ. Μο-ρόν ως γραμματέως και τῶν κ. κ. Ανατόλ Φράνς, Ρενιέ, Αλφρέδου Κροαζέ και τής κοιήσεως Νοάγε, ως μελῶν. Αι δύο έπιτροπαι συνεργάζονται θ' ά-πευθύνουν κοινήν εκκλήσιν πρός τό Έλληνικόν και τό Γαλλικόν κοινόν ζητοῦσαι τόν έρανον αὐτοῦ.

Η Έλληνική Κυβέρνησις κατέβαλε πρώτη 5 χιλ. δραχμῶν. άνέλαβε δε και τήν παροχήν τοῦ Πενιελ-σιου μαρμάρου διά τήν προτομήν, τής όποιας ή φι-λοτέχνητις άνετέθη ήδη υπό τής έν Παρισίοις έπι-τροπῆς εις τόν Γάλλον γλύπτην Μπουρετέλ.

Η Έλληνική Έπιτροπή άπέδεχθη τήν γνώμην τής Γαλλικῆς Έπιτροπῆς νά στηθῇ ή προτομή εις τόν πρόδρομον τής Συναίες Ακαδημίας, έπιφυλασσο-μένης τής αντίστίγου θέσεως διά τήν προτομήν τοῦ Έθνικοῦ ποιητοῦ Σολομοῦ, τής όποιας τήν Ίδρυσιν εκρινεν έπιβαλλομένην, επί τῇ προσεγγίσει τοῦ πνε-υγορισμοῦ τής Έθνικῆς Έκατονταετηρίδος.

Η Έπιτροπή εκέκρινε και τήν πρός τόν τρόπον καθ' όν θά ένγένετο γνωστότερος εις τό Έλληνικόν κοινόν ό Σενιέ, διά μεταφράσεως τῶν ποιημάτων αὐτοῦ, ιδίως τῶν εκ τής Έλληνικῆς αρχαιοτέτους έμ-πειροσθέντων και έπεφυλάχθην νά προβῇ βραδύτερον εις σχετικὰς άποφάσεις.

— Δευτέρα νεκρανάστασις τοῦ Γιαννούλη Χαλεπά. Ο εκ Τήνου άρχιτέλης συγγενῆς του και αρχιτέκτον γλύπτης κ. Πολυχρόνης Ρενιέρης άνεκοίνωσε πρός ήμῶς ότι ό Χαλεπῶς άνέκτησε και πάλιν τάς πνευ-ματικὰς του δυνάμεις, εργασθεῖς εις 15 νέα πλαστικά έργα, τά όποια έχούθησαν ήδη εις γύρον.

Ο κ. Ρενιέρης άνέλαβεν ευγενῶς χάριν τῆς «Πινα-κοθήκης» νά τά φωτογραφίσῃ και άποστείλῃ τάς φωτογραφίας πρός δημοσίευσιν.

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

Τό ᾠδειον Αθηνῶν ὄρισεν ως θέμα τοῦ τετάρτου Αβερωφείου Μουσικοῦ Διαγωνισμοῦ τήν σύν-θεσιν ὕμνου διά τήν Έκατονταετηρίδα τῆς Έ-θνικῆς Παιγγενεσίας. Πρό τῆς προκηρῶσεως τοῦ μουσικοῦ διαγωνισμοῦ εκρίθη σκόπιμον νά προση-γηθῇ διαγωνισμός πρός σύνθεσιν τῶν στίχων τοῦ ὕμνου υπό τοῦς ἐξῆς ὄρους.

Οι στίχοι νά μη υπερβαίνουσι τοῦς 20, οὔτε νά εἶναι ὀλιγώτεροι τῶν 16.

Ο ρυθμός νά εἶναι ἄσλοῦς και ἁρμονικός, αι δὲ έννοιαι σαφεῖς. Προθεσμία πρός ὑποβολήν έργων ὀ-ρίζεται μέχρι τῆς 7 Νοεμβρίου ε. ε.

Βραβεῖον ὄρισθησαν 500 δρ. Η έλληνοδίκος έ-πιτροπή, θά ὀρισθῇ υπό τοῦ Διοικ. συμβουλίου τοῦ ᾠδειοῦ. Εάν οὐδέν ποίημα κριθῇ ἄξιον βραβεύ-σεως, ό διαγωνισμός θά επαναληφθῇ.

Η Κεντρική έπιτροπή τῆς Έκατονταετηρίδος θά προκηρῶσῃ έν τούτοις και αὐτή ὄριστον διαγωνισμόν διά τήν σύνθεσιν ὕμνου τῆς Έκατονταετηρίδος.

— Απέθανεν έν Αθήναις εἰς ἡμιπληγίαν ὑπερβόλο-μηρονσοῦτης ό παλαίμαχος ήθοποιός Πέτρος Λαζα-ρίδης εις τῶν καλλιτέρων κομικῶν τῆς Έλλ. σκη-νῆς, εις ἣν ανήθε τῷ 1866. Είχε γράφῃ δέσ κομω-δίας, κατά τῆς ξενομανίας. Ο κ. Δ. Ταβουλάρης ά-πεχμαρτέτησεν έν τῷ νεκροταφείῳ τόν νεκρόν συνα-θλήτην του

— Ένεκρίθη πίστωσις 10,000 δρ. ετησίως πρός Ίδρυσιν έδρας Βυζαντινῶν σπουδῶν εις τό Πανεπιστή-μιον τῆς Αουβιάς.

— Απέθανεν έν Αθήναις ό καθηγητής τῆς Λατινι-κῆς φιλολογίας έν τῷ Πανεπιστημίῳ Στωρ. Σακελ-

λαρόπουλος. Γενηθεῖς έν Κερκύρα τό 1848 ἀφοῦ έπε-ράτωσε τάς σπουδὰς του έν Κερκύρα και Αθήναις έ-τελειοποιήθη εις τό Πανεπιστήμιον τῆς Γενεύης. Α-φοῦ εἰδίδεξεν εις γυμνάσια, τῷ 1890 διορίσθη κα-θηγητής τοῦ Πανεπιστημίου άποχωρήσας πέρσει έννα ὀρίου ἡλικίας. Έδημοσίευσεν ικανὰς πρωτοτύπους μελέτας, ως και μεταφράσεις Έκ τῶν πρωτοτύπων έργων του ευρήτως αναφέρονται ή Λατινική γραμ-ματολογία, αι διορθώσεις και έρμηνείαι εις Λατινοῦς συγγραφεῖς, περί τῆς Λατινικῆς γλώσσης παρά τοῖς αρχαίοις Έλλησι, περί Λιβίου Ανδρονίκου ως και ιστορικὰ διατριβὰ αναφερόμεναι εις τήν ιστορίαν τῆς Έπικρανῆτος. Μετέφρασε τήν ιστορίαν τῆς Ρωμ. ποιήσεως τοῦ Ρίββετ, τήν Ρωμ. ιστορίαν τοῦ Μόμ-μυσεν και άλλα. Ὑπήρξεν επί δεκαετίαν Πρόεδρος τοῦ Σολλόγου «Παρνασσῶ», μέλος και εισηγητής ποιη-τικῶν διαγωνισμῶν, ως και τοῦ Αβερωφείου δραμα-τικοῦ.

— Εις άντικατάστασιν τοῦ Σουρή εξέλεγη μέλος τῆς έπιτροπῆς πρός άνομιήν τοῦ Αριστείου τῶν Γραμμάτων και Τεχνῶν διά τά λογοτεχνικά έργα ό κ. Παλαμῆς. Η κρίσις θά γίνη τό πρώτον δεκαπενθί-μερον τοῦ προσεχῶς Ιανουαρίου

— Ο έν Λονδίνο κ. Εῦμορφόπουλος άπέστειλε πλουσίαν συλλογήν έλληνικῶν πολυτίμων χειροτεχνη-μάτων διά τό Μουσείον τῶν χειροτεχνιῶτων.

— Το Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας θά άποστείλῃ εις τό Μουσείον τῆς πόλεως Αουβιάς σειράν γυφίνων έμαρτίων έλλην αρχαιοτήτων. Η δὲ εις τήν βιβλιοθή-κην αὐτῆς τήν σειράν τῶν αρχαιολογικῶν εκδόσεων τοῦ ύπουργείου

— Έγένοντο ἐπισήμως τά άποκαλυπτήρια τῆς έν τῷ κήτρῳ τοῦ Έθν. Πανεπιστημίου εγερθεῖσης ἀνα-μνηστικῆς στήλης ὑπὲρ τῶν πεσόντων κατὰ τόν τελευ-ταῖον πόλεμον φοιτητῶν άνεργουμένων εις 18. Η στήλη — έργον τοῦ κ. Παπαγιάννη — φέρει ἀνάγλυ-φον τήν Νίκην τοῦ Παιωνίου εκάτεροθεν δὲ τά ὀνό-ματα τῶν φοιτητῶν μετ' επιγράμματος έν αρχαϊκῇ γλώσσῃ ποιηθέντος ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Χ. Αν-δρούσου. Μετὰ προσφώνησιν τοῦ Πρωτάεως κ. Γα-ζέτη, ό Βασιλεὺς άπεκάλυψε τήν στήλην άνοιμίας συγχρόνως τόν πολεμικόν Σταυρόν εις τό Λάβαρον τοῦ Πανεπιστημίου.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Εις τά «Ολύμπια» εἰδόθη συναυλία ὑπὸ τῆς διπλωματοῦχου τοῦ πιάνου δ. Μαρίας Λαοποπού-λου τῇ συμπράξει τῶν κ. κ. Βλαστάρη (βαρυτόνου), Γ. Κωνσταντινίδου (βιολοντσέλλο), Ε. Μπαμπερού κ. Κούλα (βιολί) και Δούνη (βιόλα). Τό πρόγραμμα περιελάμβανεν εἰλεκετούς συνθέτας.

— Πέντε συναυλια, τρεῖς φωνητικαι και δύο βιολιού, εἰδόθησαν έν Κηρησιῶ. Η τοῦ δξυφώνου κ. Π. Έ-πιτροπῆς μαθητοῦ τῆς κ. Φωκά συμπράξει τῆς δ. Φανῆς Οἰκονομικῆς εις τό άσμα και τοῦ κ. Μητροπού-λου εις τό πιάνο, ή τῆς ὑψιφώνου κ. Εἰτ. Τομπούλα (τό γένος Κιρκιανική, συμπράξει τῆς δ. Βιργινίας Focher εις τό άσμα και τοῦ κ. Ξινοπούλου, ως συνοδοῦ εις τό πιάνο, και ή τῆς καθηγητριας τοῦ ά-σματος δ. Στ. Γεννάδη τῇ συμπράξει τῶν μαθητηῶν τῆς Εἰγηνίας Λαμπρινοπούλου, Μαρίας Γρηγοράκη, Πίτσας Δρίβα και τῶν μαθητῶν τῆς κ. κ. Τζίμα, Βάδη και Βλασιδου.

Τοῦ βιολιού συναυλία εἰδόθη ὑπὸ τοῦ βιολιστοῦ κ. Αουζοῦδη. Εκτὸς άλλων συνθέσεων, έπαιξε μετὰ τοῦ μαθητοῦ του κ. Μπαμπερού έν ντουέτο τοῦ Γκοντάρ, επανελήφθη δὲ τό κατὰ τόν χειμῶνα παχθέν κουά-

τορ εις λα μείζον του Μόζαρτ, συμπαίρει των κ. κ. Οικονομίδου, Κωνσταντινίδου και Μητροπούλου.

Επίσης συναυλιαν έδωσε και ο άρτι άρχιστής βιολιστής κ. Στυλ. Κρασσάς. Το πρόγραμμα περιελάμβανε συνθέσεις των μουσουργών Vieuxtemps, Kreisler, Szerwonsky, Sarasate, Wieniawsky Cai και Nachev.

— Αί καθηγήτριαί και διδασκάλισσαι του Ώδειου κ. κ. Φωκά, Θεοδοροπούλου, Παλαδιαμιντοπούλου, Σκάπερς, Δέλη, Πιτά, Παπαγεωργακοπούλου και ο κ. Πίνδιος απέχρησαν του Ώδειου και ίδρυσαν μετά του κ. Καλομοίρη νέον Ώδειον, όνομασθέν Έλληνικόν. Σκοπός αυτού ή ενίσχυσις της μουσικής κινήσεως διά της δημιουργίας καλλιτεχνών με εθνικήν συνείδησιν, ή καλλιέργεια του μουσικού αισθήματος εις όλας τάξεις και ή μόρφωσις επαγγελματιών εκτελεστών της μουσικής και δραματικής τέχνης.

Εργαστήσθη το Νέον Ώδειον εις το Ώδειον Λοκτινερ το όποιον ήγοράσθη άνά 80,000 δραχ. Μετά του άνωτέρου προσωπικού συνεργάζονται ή κ. Λόκτινερ, οί κ. κ. Σαίφερ και Μπέμερ, ή δ. Νιούφ, και αί κ. κ. Χαο, Καλομοίρη, Όλ. Γεωργιάδου, Μαρ. Βλαστάρη, Ίρις Χέλιμ, Λουκία Ιωάννου, Θεώνη Δρακοπούλου, Έβελ Μίχα, Κιλ. Κοκκίνου και οί κ. κ. Παπασωτηρίου, Κορυμπέλης, Σωζόπουλος, Εδωγγελλίδης, Κρητικός και άλλοι.

Το Έλλην. Ώδειον διά εχη μελοδραματικήν σχολήν, ήν θα διευθόνη ο κ. Λαυράγγας.

— Έκ του Ώδειου Αθηνών παρητήθησαν της διδασκαλίας και αί δεσποινίδες Ραφαήλ και Μανιάκη.

ΞΕΝΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Απερρίσθη όπως άποσταλή λίθος του Παρθενώνος εις την Αμερικήν διά την άνέγερσιν μνημείου προς τιμήν του Ουάσιγκτωνος.

— Η επί 50 ήμέρας διαρκέσασα άπεργία των τυπογράφων, έν Ιταλία, ής ένεκα δέν εξέδιδοντο αί Ιταλικάί έφημερίδες, έληξεν.

— Ο διάστημα σχεδιαστής πόλεων καθηγητής Πάτρικ Γκέντς έν συνεργασία μετά του Δρος Βέϊσμαν θα έκπονήσθι νέον σχέδιον διά την Αγίαν πόλιν της Ίερουσαλήμ.

— Η Γαλλική άστυνομία άπήγγευσεν έν Παρισίοις την έκτέλεσιν συναυλίας, της οποίας το πρόγραμμα άπετελείτο σχεδόν εξ ολοκλήρου εκ συνθέσεων του Βάγνερ.

— Ο Πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας κατέθεσε τον πρώτον λίθον μνημείου όπερ άνεγείρεται εις Πουάντ ντε Ζεράβ εις άνάμνησιν της έπιμύθιας της Αμερικής εις τον πόλεμον.

— Απέθανεν ο διάσημος Γερμανός φιλόσοφος και φυσιοδίρης Έρνέστος Χαϊκελ έν ήλ κίχ 85 ετών. Υπήρξεν διάσημος διά τας ύλιστικάς θεωρίας του, ίδίως ως προς την εκ των ζώων καταγωγήν του ανθρώπου. Τά κυριώτερα έργα του είναι ή «Γενική μορφολογία του οργανισμού», ή «Ίστορία της Φυσικής δημιουργίας». Αί μελέται του υπερβαίνουν τάς 100. Υπήρξεν ο πατήρ του μονισμού έν ταις ρωσικαίς επιστήμικαις και μέγας άθεος.

— Ο περιοδικόν έν Εθρώπη όνομασθέν Έλλην ύψίφωνος κ. Οδ. Λάμπας έδωκεν ενδιαφέρουσαν συναυλιαν έν Λονδίνο εις το «Πουίγκκαμπερ Χάλλ». Το πρόγραμμα άπετελείτο από μονωδίας μελοδραμάτων. Ώτραχούδηε Κόρμεν, «Φαντιούλα ντελ Γουέστο» του Πουστίνι, και την «Αυδόναν Σενιέ» του Τζιουρτζάνου, το όποιον προσκλήσει θύελλαν ένθουσιασμού, κατέθελες

δέ τή άκρακτήριον με τρία σύντομα Συμφωνικά τραγουδάκια — την Τριανταφυλλίτσα, την Φωλιά, και το Παιδί. Της συναυλίας του μετέσχον ή κ. Άνεμογιάννη και ο βιολιστής Στροκίφ.

Ο κ. Λάμπας κατά την έν Παρισίοις διαμονήν του κληθείς υπό του κ. Βενιζέλου έτραγουδήσε ενώπιον των επισήμων, παρασημοφορηθείς υπό του Προέδρου κ. Πογκκαρέ και υπό του κ. Βενιζέλου.

— Το φιλολογικόν θραβεζόν Νόμπελ του έτους 1919 άπενεμήθη εις τον Νορβηγόν συγγραφέα Κνούτ Χάμσουν.

— Εις Μπουρτζβίλερ της Αλσατίας έγινοντο παρυσία του Προέδρου της Γαλλ. Δημοκρατίας τά άποκλυπτήρια άνδριάντος άνεγερθέντος προς τιμήν των ομήρων των τυρκευθέντων υπό των Γερμανών.

— Η κλιτύστηρις εις τά παλαιά θεατρικά έργα έσημειώθη και εις το Αγγλικόν θέατρον. Έν Λονδίνο παίζεσαι συχνά ή «Κόρη της Μαντάμ Άγκώ» του Δεκκ. Αί Αγγλικάί έφημερίδες δημοσιεύουν κριτικάς και άνέκδοτα του συνθέτου της.

— Άφρονέυθησαν επιβάνοντες άεροπλάνου καταπρόντος παρα την Βερβάν πέντε Ιταλοί δημοσιογράφοι. Οί Κυπριάνι, αρχισυντάκτης του «Κορριέρε ντε λα Σέρα», Ζωγγαλιέρι, συντάκτης του «Σέκολο», Μοργκάνι, διευθυντής της «Αθλητικής Έφημερίδος», Μπρίνι, συντάκτης της «Εσπέρας» και Μπίτζι, διευθυντής του «Κόσμου».

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΝ

Προτομῆ

Έγνώσθη ότι ή προτομή του Έλληνογάλλου ποιητου Σενιέ πρόκειται να ιδρωθή έντός της Ακαδημίας, συμπιτούσης και της ιδρύσεως αυτής. Εκτός του ότι ή τιμή εινε πολύ μεγάλη και δυσανάλο γος προς το έργον του τιμωμένου, φρονώ ότι καταλληλοτέρα θέσις θα ήτο ο Βασιλικός κήπος ή ο του Ζαπτείου. Οί ποιηταί πρέπει να περιστοιχίζονται όχι από ψυχρά μάρμαρα, αλλά από κινούμενα φυλλώματα, υποτίπτοντες άμα εις την αντίληψιν του πολλου κόσμου. Αλλά δέν έπρεπε να προηγηθώσι της προτομής του Έλληνογάλλου ποιητου, αί των Έλλήνων ποιητών ; Ποϋ εινε ή προτομή ένός Σολωμου (εισεπράχθησαν άλλοτε από εκλεΐψιν περιοδικόν 2,500 δρ.) ένός Βαλαωρίτου, ένός Παπαρηγοπούλου, ένός Παράσχου ; Η πρέπει να φρονίσθι δι' αυτούς ο Ανατόλ Φράνς ; Άλλοτε ειχε ριφθ ή ιδέα παρ' ύψηλου προσώπου να κοσμηθ ή Ζάπτειον με προτομάς όλων των ποιητων της αναγεννηθείσης Ελλάδος. Άλλ' όπως όλαι αί ώραιαι ιδέαι έν Ελλάδι, έμεινεν ή πρότασις ιδέα μόνον.

Και επί τη ευκαιρία ταύτη, ερωτώμεν. Εις την έπαυλιν Θών υπάρχουν προτομαί όλων των πρωταγωνιστων και ήρωων της Έλλ. Έπαναστάσεως. Διατί να μη αγορασθούν από το Κράτος — εκατομμύρια εισέρευσαν ευτυχώς άρκιτά εις το Δημόσιον ταμειον — και να τάς τοποθετήσθι κάπου ; Μήπως και ο Δήμος Αθηναίων δέν έπρεπε να το έχη κάμει ;

Φιλότητος

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Τας περι «Πνευματισμού» διαλέξεις του ο κ. Π. Δημητρακόπουλος, εξέδωκεν εις βιβλίον εκ σελ. 223, μετ' εικόνων. Προκάλεσαν τόσον ενδιαφέρον αι ψυχοπνευματικά θεωρία του, ώστε έπρεπε να αναγνωσθούν και από τους μη ακούσαντας αυτίας. Ο εκδοθείς τόμος δίδει μίαν συνοπτικήν και σαφή ιδέαν ένός πρωτοτύπου συστήματος της εξηγήσεως πλειστον φαινομένων της ζωής.

Εξεδόθη — Γαλλιστί ευτυχώς — νέον μυθιστόρημα του κ. Ψυχάρη, «Η αδελφή Άνσελίνα». Εις το έργον αυτό αφιερώνει σελίδας τινας εις τον φονευθέντα υιον του Έρνέστον και περιγράφει τάς τελευταίας στιγμάς του πενθερου του Ρενάν, αιτινες άγνωστοι έως τώρα, αποτελούν και το πλέον ενδιαφέρον μέρος του βιβλίου. Το έργον εινε κυρίως μία μελέτη περι της μεταπήδησεως μιιάς ψυχής από την Απιστίαν εις την Θρησκείαν.

Ο γνωστός Ζακόνθιος διηγηματογράφος κ. Άνδ. Άβούρης, εξέδωκεν υπό τον τίτλον «Η τυμβωρύχος» δραματικόν διήγημα, γραφέν επί τη βάσει ιστορικού επεισοδίου, το όποιον αφηγείται ο επισκεφθείς την Ζάκυνθον τω 1794 Ιταλός περιηγητής Σκροφάνης. Εινε γραμμένη ή δραματική ιδίως σκηνή της έκταφής, με πολλήν παραστατικότητα, έν γένει δέ ή αφήγησις διακρινεται διά την απλότητα και την πιστήν άπεικόνισιν της έποχιακής ζωής.

Εξεδόθη υπό του Υπουργείου της Παιδείας το Αρχαιολογικόν Δελτίον τόμος Γ' εκ σελ. 500 μεγάλου σχήματος. Ο όγκώδης τόμος περιλαμβάνει τά Θυβατικά του έφόρου κ. Α. Κεραμοπούλου, ήτοι περι των ανασκαφών, ως ένήργησε κατά τά έτη 1904 — 1916 μετά της έρημνείας των εύρηματων και σχετικά τοπογραφικά μελετήματα, μετά 212 έν όλω εικόνων.

Εις την σειράν των «Εκλεκτων Έργων» της ξένης φιλολογίας την όποιαν εκδίδει ο γνωστός φιλοπόδοτος βιβλιοπόλης κ. Γ. Βασιλείου, εξέδωθησαν τρία κομψότατα τομια. Το έν περιέχει δύο διηγήματα του Σουηδου συγγραφέως Άλ. Κίλλαντ «Η μάχη του Βαρτελώ και οί Δύο φίλοι. Το άλλο διήγημα του Νορβηγου Γκαίγερσταμ το «Άγόρι της Κυρά-Αένης» και το τρίτον του αυτου συγγραφέως τά διηγήματα «Ο Πέτρος με το ένα μάτι και Χιονισμένος Χειμών». Όλαι αί μεταφράσεις εινε του κ. Κουκούλα εις δημοτικήν.

Η Θράκη, υπό Στ. Ψάλη. Σκοπός του βιβλίου εινε νό αποδειχθ ή έν Θράκη δύναμις του Έλλην. στοιχείου. Ο Θράξ συγγραφεύς παρέχει μετά πάσης ευσυνειδησίας και άμεροληψίας πλείστας αποδείξεις της Έλληνικότητος της ύπερδούλου Θράκης, διά της στατιστικής κυρίως, από τοιαύτης δ' εθνολογικής άπόψεως αποβαίνει το έργον πολύτιμος σύμβουλος καθ' ήν στιγμήν μάλιστα έναγωνίως αναμένεται ή περι της τύχης της άποφασίς της Συμμαχικής Διασέψεως.

Δελτίον του Εκπαιδευτικού Όμιλου. Τόμος 7 αριθ. 1—4 έτος 1917 — 1919. Περιέχει εκπαιδευτικάς μελέτας των κ. Δελμούζου, Τριανταφυλλιδου, κυρίας Δέλλα και άλλων.

Κρικική και Ποίσις. Τεύχος Χ—ΧΙΙ. Εκτός μεταφράσεων, περιέχει δύο κριτικάς μελέτας, του

κ. Αποστολάκη κατά του κ. Παλαμά και του κ. Αλμπέρτη περι Πολυλά.

Ιστορία της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής σχολής, υπό Χρ. Παπαδοπούλου, διευθυντου αυτής. Πλήρης επισκόπησις του έβδομημοναπειταετους βίου του μοναδικου εκπαιδευτικού ιδρύματος του έν Ελλάδα κλήρου, στηριζομένη επί εξηκριβωμένων πληροφοριών, εκ των αρχείων της σχολής, μετά βιογραφίας των ιδρυτών.

Mercure de France. Τεύχος της 16 Αύγουστου. Περιέχει την τρίτην επίθεωρησιν του κ. Άστεριότου περι των νέων έλλην. βιβλίων Γράφει διά το έργον του κ. Καροδημητρί εκδοθέν έν Παρισίοις υπό τον τίτλον Les evenements politiques et la Nature, διά του κ. Σκίτη τους «Μικρούς περιπάτους» και το «Απολλώνιον άσμα» και διά τους «Ασφαδέλους» του κ. Μαλακάση.

Τεύχος 1 Σεπτεμβρίου. Δημοσιεύει αναμνήσεις διά τον Πόλ Φόρ και τον Ζάν Μορεάς του Henri Clouard υπό τον τίτλον «Les nuits Attiques»

Προνοία του Σ. Μητροπολίτου Αθηνών κ. Μελετίου νέον θρησκευτικόν περιοδικόν εξέδόθη, ή «Κατηχή Διδαχή». Εινε καθαρώς επιστημονικόν θεολογικόν περιοδικόν, συνεργασία των διαπρεπεστερων παρ' ήμιν θεολόγων. Το α' τεύχος περιέχει μελέτας των κ. κ. Χρ. Παπαδοπούλου, Γρ. Παπαμιχαήλ, Κ. Δουβουνιώτου και Π. Πολλάκη.

Η Καθημερινή. Υπό την διεύθυνσιν του αγαπητου συναδέλφου κ. Γ. Α. Βλάχου, του δεδοκιμασμένης ικανότητος δημοσιογράφου, εξέδόθη νέα έφημερίς, εκαρροσωπούσα τάς άρχάς της αντιπολιτεύσεως. Ο ήμερήσιος τύπος απέκτησεν έν όργανον σοβαρόν, ευπρόσωπον, άξιον πολλής προσοχής.

Εξεδόθησαν : Ταυρίς, ή νύμφη του Πόντου. Ιστορική μελέτη Θ. Γραμματικοπούλου. Α. Μαρσέλλου, Συνεργασία σπιτιου και Σχολείου. Διαλέξεις. Αλεξάνδρεια.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Συνδρομητή. Έχετε δικαίον. Έκ παραδρομής ένθ ο αριθμός του προηγουμένου τεύχους, ως διπλου, έπρεπε να ήτο 220—221, έτέθη μόνον 220. Χάριν άκριβείας, διορθούμεν την άβλεπίαν, προσθέτοντες εις το παρόν τεύχος τον παραλειφθέντα αριθμόν.

Τ. Μ.—Ανακριβώς έγράφη ότι έτουφεκίσθη ή έφυλακίσθη ο Γκόρζου. Απεύρθη εις μίαν κομμόπολιν, άσχολούμενος εις μεταφράσεις βιβλίων εις την Ρωσικήν, προωρισμένος διά λαϊκάς εκδόσεις.

Β.—Ο Μανής διά τον πολεμον του 1897 και όχι του 1912 ειχε δημοσιεύσθι την οαυρικην του έποποιταν.

ΤΟΜΟΙ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ",

όλων των ετών πωλούνται εις το γραφείον μας άντι δρ. 12 έκαστος. Διά του: αγοράζοντας πλήρη σειράν γίνεται έκπτώσις 30 τοίς οιο.

Επίσης πωλούνται χροσόδετα καλύμματα των τόμων, προς δρ. 3. Φύλλα παλαιά, έκαστον δραχ. 2.

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΔΡΑ : ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ : ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Η ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΙΔΡΥΘΗ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟ ΠΟΛΛΩΝ ΑΛΛΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΩΝ

Κεφάλαιον Μετοχικόν Δρ. 6.000 000
 Καταθέσαν μένον » 1.500 000
 Ταμιαστικόν » 1.220.000

ΕΡΓΑΣΙΑΙ :

- Η Λαϊκή Τράπεζα πωλεί συναλλάγματα επί του εξωτερικού και αγοράζει έπιταγάς (chèques) επί του εξωτερικού.
- Εισπράττει γραμμάτια τρίτων και τοκομερίδια.
- Πωλεί και αγοράζει παντός είδους χρεώγραφα και λαχειοφόρους όμολογίας.
- Χορηγεί δάνεια επί ένεχύρω κοσμημάτων.
- Δέχεται καταθέσεις εις πρώτην ζήτησιν, επί προθεσμία και καταθέσεις ταμειυτηρίου.
- Έν γένει δ' εκτελεί πάσαν έργασίαν, τραπεζιτικής έργασίας.

Γενικός Διευθυντής : Δ. ΛΟΙΠΕΡΔΟΣ

ΛΑΧΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ & ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 1919

Κ Λ Η Ρ Ω Σ Ε Ι Σ Ε Ξ -- Δ Ρ Α Χ. 1.200.000 Κ Ε Ρ Δ Η

Καθ' εκάστην κλήρωσιν εκδίδονται 100,000 γραμμάτια, αξίας δραχ. 400.000. Παρέχονται κέρδη εις 2,000 γραμμάτια, αξίας 200.000.

Έκαστον άκέραιον γραμματίον τμηάται δρ. 4, δυνάμενον να διαιρεθῆ εις τέσσαρα τέταρτα γραμματίου τιμώμενα άντι μιᾶς δραχμῆς.

Κέρδη, εκάστης των κληρώσεων :

Κέρδη	Εξ	Από	Εν όλῳ
1	εξ	80.000	80.000
1	"	20.000	20.000
2	από	2.500	5.000
6	"	1.000	6.000
15	"	400	6.000
25	"	200	5.000
1.950	"	40	78.000
2.000			200.000

Η πρώτη κλήρωσις γενήσεται τῆ 24 Φεβρουαρίου 1919, ἡ δευτέρα τῆ 28 Ἀπριλίου 1919 ἡ τρίτη τῆ 30 Ἰουνίου 1919, ἡ τετάρτη τῆ 29 Σεπτεμβρίου 1919, ἡ πέμπτη τῆ 24 Νοεμβρίου 1919 καὶ ἡ ἕκτη τῆ 31 Δεκεμβρίου 1919.

Δι' εκάστην των κληρώσεων εκδίδονται ἴδια άκέραια γραμμάτια, πωλούμενα άντι τεσσάρων δραχμῶν ἰσχύοντα δι' όλόκληρον τὸ κέρδος καὶ δυνάμενα να διαιρεθῶσιν εις τέταρτα γραμματίου τιμώμενα άντι μιᾶς δραχμῆς εκάστον καὶ παρέχοντα συμμετοχὴν εις τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

Ἀμοιβαί, ὧν δέν ἐζητήθη ἡ πληρωμὴ εντός τριῶν μηνῶν από τῆς κληρώσεως, παραγράφονται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου.

Εἰς τοὺς αγοράζοντας πρὸς μετοπόλησιν διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῆ τοῦ τιμήματος, κατόπιν ἐιδικῆς μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν συμφωνίας, γραμμάτια ἢ τμήματα γραμματίου αξίας δέκα χιλιάδων δραχμῶν, παρέχεται έκπτωσις ἐπὶ τοῦ τιμήματος αὐτῶν 16 τοῖς 0/10, εἰς δὲ τοὺς αγοράζοντας διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῆ τοῦ τιμήματος εἰς γραμμάτια ἢ τμήματα τοῦ γραμματίου αξίας χιλίων δραχμῶν τοῦλάχιστον παρέχεται έκπτωσις 10 τοῖς 0/10, καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς ἐπιτετραμμένους τὴν πώλησιν γραμματίων καὶ τμημάτων γραμματίου, παρέχεται έκπτωσις 5 τοῖς 0/10.

Διὰ πάσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων, ἀπευθιντέον εἰς τὸ Γραφεῖον Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων, Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν εἰς Ἀθήνας.

Ὁ Διευθυντής Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ